

DIRVAS

Jaunimo Centras
5620 So. Claremont Ave.
Chicago IL 60636

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXXII 1997 JULY – LIEPOS 1, Nr. 25

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

JONINIŲ NAKTIS

Dr. Leonas Milčius

Metuose yra tik dvi dvi didžiosios naktys, kai vienu metu atsiveria dangaus ir žemės vartai, kai visa kas gyva, materialu ir apčiuopiama, susilieja su kitu pasauliu – žmogaus akiai nematomu, rankomis nepaliečiamu, bet taip stipriai jaučiamu širdimi, visa žmogiškąja esybe. Dvi naktys, kai ieškantis ir mąstantis žmogaus protas, kuriančios rankos ir mylinti širdis gali susiliesti su didžiąja išmintimi, neprilygstamais kūrinių ir daug kartų stipresne meile. Gamta, visata ir žmogus, amžinai kovojantys kasdienybėje, tomis naktimis privalo sustoti ir pajusti savo buvimą, išgirsti dvasių balsą, paklusti Kūrėjo valiai. Tai šventų Kalėdų ir Joninių naktys! Kas galėtų likti abejingas, kai prasiskleidžia ir nušvinta didžiosios paslaptys?

Kai po ilgiausios dienos į patį dangaus viršų užkopusi saulė ima krypti vakarop ir rūko skraistėse pradeda blykšti margaspalvės pievos, į žemę nusileidžia paslaptin go laukimo nuojauta. Taip ateina pati trumpiausioji ir kerinti Joninių naktis, kviečianti prisiliesti prie atsiveriančio stebuklo, pajusti gėrio ir džiaugsmo pilnatvę.

Gal tik iki sodo galo, iki žiogrelių tvoros tenueis ir prie apsvaigusio baltutėlio jazminų krūmo sustos toks pat baltas senolis, gal prie pamiškės ar ant aukšto Nemuno skardžio trumpai minutei prisės savo darbų ir darbėlių neužbaigianti motina, gal aukščiausio piliakalnio viršūnėje tik vienai sekunde stabtels krykštūnė dukra ar nerūpestingas sūnus. Vien to pakaks, kad Joninių nakties kerai vieniems primintų jaunystę – gražiausių dienų šviesą, o kitus pastūmėtų į tiek mažai dar tepažintą gyvenimą, į jo viliojančią liepsną.

Kupolė, kupolėlė...

Dainomis apdainuotos, rasomis išpraustos, upėmis nuplukdytos slapčiausios svajonės, viltys ir trumpos vasaros džiaugsmas į jas sudėti. Net ir daug vėliau, jau po Šventos Onos, po rugiapjūtės, kai razienoti laukai nuolankiai lauks rudens, pro minčių lubą kartu su į širdį įkritusia žvaigžde išsivers šimtus kartų girdėti žodžiai ir tokia paprasta, bet brangi melodija: "Buvo naktys švento Jono..."

Tik birželyje, saulės ir ilgiausios dienos pašaukti, visas gydomasias galias skleidžia tūkstančiai žolynų. Tik birželyje, niekaip negalintys užsiverti žiedai gers ir iki pat ryto neatsigers Joninių rasos. Net ir džiūstanti pirmoji žolė – ne, ne šienas, o pats tikrasis patalas, kaip niekada bus minkštas ir kvapnus poilsiui, pačiai saldžiausiai bei nekalčiausiai nuodėmei.

O gal ir nebus nakties? Gal degančiuose laužuose, gal sidabriniuose mėnulio pilnaties pirštuose sudegs ne tik tamsa, bet ir visas blogis, visas pyktis, klasta bei pasipūtėliškumas? Gal ne tik Jonai ir Janinos svaigs nuo džiaugsmo, kaip niekada žali ir kvepiančio ažuolo vainiko, juoko ir sveikinimų? Gal ir kiti, kurie sugebės pajusti, suprasti ir įsileisti Joninių nakties burtus į savo vidų, visai vasarai ar net visiems metams liks pilni neįprasto gerumo? Tik tą naktį, keliose trumpose jos valandose taip stipriai ir aiškiai susilieja iš tūkstantmečių atėjusi baltiškoji lietuvių tautos dvasia, krikščioniškoji tiesa ir nūdiene. Kartu su švintančia padange prasideda toks nepaprastas, be galo tyras tautos rytas.

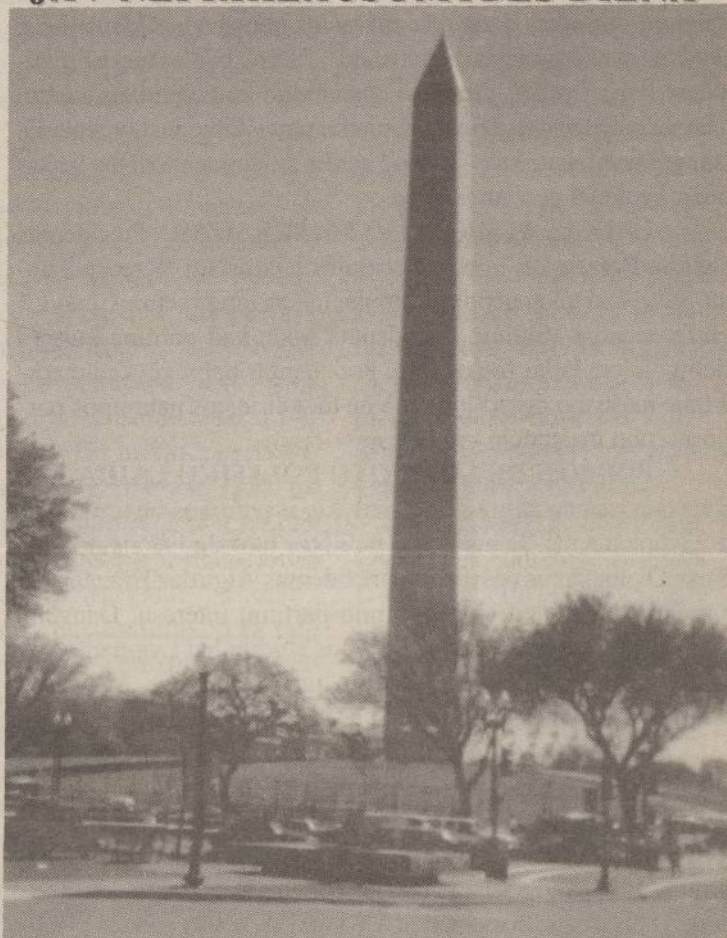
Gal šimtai, o gal ir dar daugiau rankų, akių bei širdžių ieškos ir ras tą vienintelį, visus slapčiausius norus išpildantį, stebuklingąjį Papatčio žiedą. Visko būna, tegul visaip ir atsitinka, tik tegul niekam neužgęsta to žiedo ieškojimo džiaugsmas. Ir tegul niekas jo neieško, užsi-sklendęs savo egoizme ar pasipūtime. Tegul niekas į joninių naktį neatsineša blogų ketinimų. Tegul piktosios laumės – raganos lieka be savo juodojo pyrago.

Beveik kasmet, kiekvieną švento Jono sekmadienio atlaidų dieną Zapyškyje nulyja lietus. Atrodo, kad ir būti kitaip negali. Kuo gi daugiau galima palaiminti žemę, jos augalus, paukščius ir gyvulius, pagaliau ir žmones, jei ne lietumi. Gal ir ištiš vienas kitas atlaidų saldainis, gal po vienu lietsargiu arčiau susiglaus drovios rankos, bet kokie gi būtų Šventojo Jono Krikštytojo atlaidai be lietaus, be jo palaiminimo – to tikrojo krikšto? Gal dėl to dar ilgiau po Mišių nuo šventoriaus nesiskirsto žmonės, vis kalba ir neatsikalba, džiaugiasi ir neatsidžiaugia vienas kitu giminės, kaimynai ir šiaip pažįstami. Gera laukti ir sulaukti didžiųjų Joninių atlaidų, gera pradėti dar vieną gyvenimo žemėje vasarą.

Vargu ar rasis Lietuvoje giminė – kelios kartos šeimoje – be Jono vardo. Prasmingas ir gražus, lyg išankstinis apdovanojimas, jis puošia tiek jauną, tiek seną. Laimingi žmonės, Jono vardą turėdami, laimingi jį naujagimiui skirdami, laimingi kitą juo vadindami. Tai vardas, kuris lyg ir nepriklauso vien jo nešiotojui, nes ir šeima, ir draugai, ir kaimynai niekada nelieta Jono Krikštytojo paveikslui abejingi. Visiems jis neša šventės džiaugsmą. Tad

LIEPOS 4-OJI –

JAV NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA

Paminklas pirmajam JAV Prezidentui G. Washington'ui
JAV ssotinėje J. Jasaičio nuotr.

sunku šiandien pasakyti, kuriam Jonui derėtų stipriau ranką paspausti, kuriam puošnesnį bijūną įteikti, kurią Janiną švelniau apkabinti. Tegul būna jie visi gražūs ir laimingi! Raudondvaryje ir Panevėžiuje, Kaune, Vilniuje ir Kretingoje, Jelgavoje ir Punske. Net Čikagoje ar Klivlende. Net ir ten tegul atsispindi tėviškės joninių laužų pašvaistės.

Trumpiausią metų naktį žmogaus laukia daug stebuklų. Tačiau tik nuo mūsų

pačių priklausys, ar mokėsime juos sutikti, pažinti ir visi kartu džiaugtis. Sako, kad tą, kuris radęs paparčio žiedą, prašo aukso ar kitokio turto, ištinka baisi nelaimė. Krinta ant jo bausmė, nes paparčio žiedo laimės vienam yra per daug. Tad pasveikinę Jonus, su visais dalinkimės Joninių laužų šiluma, ažuolų vainikų žalumui, žydinčių žolynų rasa, nakties vėsa. Dalinkimės geru žodžiu taip, kaip su mumis savo turtais dalinasi Motina Gamta.

DVIDEŠIMT PENKTOJI BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

(skaitykite 6 puslapyje)

Jubiliejinės šventės komiteto dalis (iš kairės): Algis Grintalis, Regina Laskauskaitė-Sajauskienė, Elena Okienė ir Kęstutis Česonis
K. Laskausko nuotr.

Skaitytojų dėmesui!

26-asis "Dirvos" numeris išeis liepos 15 d.

"Dainavos" stovyklos vaizdelis

J. Jasaičio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **NUSIŠOVĖ BANKININKAS.** Pirmadienį nusišovė buvęs "Tauro" banko prezidentas Genadijus Konopliovas - vienas turtingiausių Lietuvos žmonių. Savo karjerą jis pradėjo kaip pirmasis LKP sekretorius Alytuje. Po nepriklausomybės atkūrimo tapęs bankininku, G. Konopliovas įkūrė Nuosavybės saugos kongresą, spaudoje daug rašė privačios nuosavybės klausimais. Lietuvos bankas neseniai atstatydino "Tauro" banko tarybą ir sustabdė banko veiklą, nes šis nepatenkino komerciniam bankui keliamų reikalavimų. Priešmirtiniame pareiškime visuomenei G. Konopliovas teigia, kad "Tauro" banką sužlugdė valdžios veiksmai ir kenkėjai pačiame banke.

• **LAIKAS ATSIKRATYTI MARKSIZMŲ.** Prezidentas Algirdas Brazauskas interviu Lenkijos laikraščiu "Rzeczpospolita" sakė, kad tokių politikų kaip jis, laikas jau praeina. Spaudos konferencijoje Vilniuje Prezidentas sakė, kad politinė kultūra Lietuvoje yra labai žemo lygio. Prezidentas pabrėžė, kad marksistinio mąstymo dvasia juntama ne tik kairiosios pakraipos partijose - taip mąstančių yra visose.

• **PIRMOJI DIPLOMUOTŲ POLITIKŲ LAIDA.** Vilniaus universiteto tarptautinių santykių ir politikos institutą baigė 23 diplomantai. Jiems įteikti politikos mokslų bakalauro diplomai. Diplomantus pasveikino prezidentas Algirdas Brazauskas ir palinkėjo, dirbant atsiriboti nuo partinių interesų. Daugelis bakalaurų ketina tęsti studijas Europos studijų bei Lyginamosios politikos magistrantūroje užsienio universitetuose, kiti dirbs Lietuvos valstybės įstaigose.

• **JAV LB IR LIETUVOS SEIMO SESIJA.** Seimo ir JAV lietuvių bendruomenės atstovų komisijos posėdyje patvirtinta, kad pilietybės grąžinimo procesas užsienyje gyvenantiems lietuviams trunka pernelyg ilgai ir yra biurokratiškas. Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas teigia, kad išeišviam problemų kyla todėl, kad Vyriausybė neturi aiškos politikos užsienio lietuvių atžvilgiu. Komisijos nariai palankiai įvertino jo siūlymą prie Vyriausybės steigti užsienio lietuvių reikalų departamentą.

• **SOCIALDEMOKRATŲ STOVYKLOJE.** Audringai vyko XX Lietuvos socialdemokratų partijos suvažiavimas. Jame buvo renkamas partijos pirmininkas. Jau kurį laiką vyko kova tarp senojo vadovo - 65 metų Aloyzo Sakalo ir dar 40 - ties neturinčio LSDP vicepirmininko Rimanto Dagio. LSDP pirmininkas buvo renkamas iš trijų kandidatų, Trečiasis kandidatas buvo pats save iškėlęs Trakų rajono meras. Apie devintą valandą vakaro paaiškėjo, kad Aloyzas Sakalas surinko 35 balsais daugiau, negu Rimantas Dagys. Aloyzas Sakalas pareiškė, kad jis renkamas paskutinę kadenciją.

• **UŽSIENIO INVESTICIJOS.** Europos plėtros ir rekonstrukcijos banko duomenimis vienam Latvijos gyventojui balandžio mėnesį teko 68 USD užsienio investicijų, Estijos - 45 USD, Lietuvos - 21 USD. Iš Rytų ir Vidurio Europos valstybių daugiausia užsienio investicijų tenka vengrams - 184 USD - bei čekams - 117 USD vienam gyventojui.

• **ŽADA PARAMĄ LENKIJOS LIETUVIAMS.** Baigdamas vizitą Lenkijoje, prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Suvalkų krašto lietuviais. Suvalkų vaivadijoje jie sudaro apie 80 proc. Po susitikimo Algirdas Brazauskas sakė, kad surengs pasitarimą su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu bei ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriumi ir pasiūlys skirti lėšų kultūros namų statybai užbaigti. Jiems įrengti reikia apie 6 mln. litų.

• **DAŽNIAUSIAI LANKOMASI MUZIEJUOSE.** Pasak statistikos, Lietuvoje labiausiai lankomos kultūros įstaigos yra muziejai. 1996 metais muziejuose apsilankė 49 iš 100 Lietuvos gyventojų. Ilgai mažėjęs muziejų lankomumas, jau treči metai vėl didėja. Antroje vietoje pagal lankomumą yra bibliotekos. Jose pernai apsilankė vidutiniškai 23 iš 100 Lietuvos gyventojų. Statistiškai skaičiuojant, tiek pat žmonių apsilankė ir teatruose. Tačiau valstybiniuose teatruose apsilankė 16 iš 100 žmonių. Lietuvoje mažėja kino teatrų ir videocentrų žiūrovų. Pastaruoju metu, kaip ir Latvijoje bei Estijoje, kultūros įstaigų lankomumas didėja.

• **DUSETŲ KRAŠTO VAIZDAI VILNIAUS GALERIJOJE.** Zarasų krašto Dusetų dailės galerija surengė savo dailininkų parodą Vilniuje "Arkos" galerijoje. Jau antri metai Dusetos yra ne vien Sartų žirgų lenktynėmis garsėjantis miestelis. Šiai dailės galerijai vadovauja dailininkas ir pedagogas Alvydas Stauskas. Jos salėse darbus rodė tokie žymūs menininkai kaip Vilučiai, Arvydas Šaltenis, Šarūnas Leonavičius, Algirdas Petrušis ir kiti. Dusetų galerijoje rodomi ir naujausi šiame miestelyje dabar gyvenančių tapytojų Šarūno ir Nomedos Saukų darbai. Zarasų rajono Sabalunkų kaime gyvena tapytoja Eglė Velaniškytė ir skulptorius Gediminas Borisevičius. Galerijoje vyksta susitikimai, žymių menininkų jubiliejų minėjimai. Jau ketvirti metai Dusetų Kazimiero Būgos mokykloje veikia sustiprinto dailės mokymo klasės, kuriose mokiniams dėsto dailininkai.

Iš visur – apie viską

MOTERYS POLITIKOJE

Algirdas Pužauskas

Paskutiniai Britanijos ir Prancūzijos parlamentų rinkimai padidino į juos išrinktų moterų skaičių. Tačiau tose valstybėse moterys dar gero kaimo atsilikusios politiniame gyvenime. Britanijoje, ypač jos darbiečių partijoje moterims buvo sunku prasiveržti į kandidatų eiles rinkimų metu. Ženevoje veikiančios Tarptautinės sąjungos statistikos žiniomis, Britanijos parlamente moterys sudaro 15 % jo narių. Tarp 135 tos sąjungos narių pasaulyje Britanija pagal moterų skaičių parlamente užima 75-tą vietą, vos pralenkdama Laosą ir Bangladešą, kuris turi dar ir moterį prezidentę.

Dar blogesnė šiuo požiūriu padėtis Prancūzijoje, kurios parlamente moterys sudaro tik 6,4%. Prancūzija pagal šį rodiklį užima 105-ą vietą pasaulyje. Politiniame

gyvenime prancūzės atsilikusios nuo alžyriečių ar tunisiečių.

Daugiausia moterų, pasireiškusių politikoje, turi Skandinavijos valstybės: Švedija, Norvegija, Suomija. Moterys šių šalių parlamentuose sudaro 34-40%. Dar daugiau moterų tarnauja tų šalių vyriausybėse. Toliau seka Danija, Olandija, Naujoji Zelandija, Austrija, Vokietija, Islandija, Ispanija, Belgija, Portugalija.

Jau seniai praėjo dienų, kada moterims, anot Vokietijos kaizerio Vilhelmo II buvo skirta rūpintis tik trimis "K": Bažnyčia, virtuvė ir vaikai - (Kirche, Kuche und Kinder), politikavimą paliekiant vyrams. Šiandien po kelis dešimtmečius trukusios kovos ir reformų, reikalai pasikeitė. Jau turime moterų prezidentę, ministrų pirmininkę, astronautę, kariuomenės "generolę", darbininkų profesinių sąjungų vadovę. Moterys dirba universitetuose, finansinėse institucijose, tarptautinėse organizacijose. Pramoninėse šalyse jos sudaro apie 46% darbo jėgos, nors moterų atlyginimai dar šiek tiek mažesni už tų patį darbą dirbančių vyrų atlyginimus. Reikia tikėtis, kad

kovotojos už moterų teises ir šią nelygybę pataisys.

JAV šiemet suorganizuotos moterų krepšinio klubų pirmenybės. Kaip žinoma, vyrų krepšinio NBA lyga yra labai populiari. Klubų žaidėjai ir treneriai gauna milijonines algas. Rungtynės stebi milijonai televizijos žiūrovų. Čia irgi moterys dar labai nelygiai traktuojamos. Moterų krepšinio žvaigždės – profesionalės – tegauna už savo pastangas "tik" tūkstančius dolerių, bet jos tikisi, kad laikas pasikeis ir jos arba jų dukros vieną dieną taps krepšinio milijonierėmis.

Moterų kova už lygias teises vyksta ne tik išsivysčiusiose pramoninėse valstybėse. Irane, kurį valdo vyrai dvasiškai, neseniai išrinktas prezidentas sveikatos ministre pakvietė moterį – parlamento narę. Liberijoje, po septynerius metus trukusio žiauraus pilietinio karo, savo kandidatūrą į prezidento vietą iškėlė ir moteris, ilgai tarnavusi Jungtinių Tautų finansų departamente. Ji, gaudama JT pensiją, visus pinigus paskyrė rinkiminei kovai. Jos svarbiausias konkurentas yra karą Liberijoje karą pradėjęs generolas.

Keliais sakiniiais

• Koalicinė Kambodžijos vyriausybė, vadovaujama pirmojo premjero princo Norodomo Sianuko ir antrojo premjero Hun Sen, kuris jaunystėje priklausė Kambodžijos raudoniesiems kmerams, ne tik nesugyvena, bet dažnai ir susikauna gatvių kovose pačioje sostinėje. Abu premjerai buvo demokratiškai išrinkti Jungtinių Tautų organizuotose rinkimuose 1993 m. Tuos premjerus jungė tik bendra neapykanta vis dar kovojantiems dėl valdžios raudoniesiems kmerams. Birželio mėnesį komunistinių likučių tarpe įvyko skilimas ir vyriausias jų vadas – 69 metų amžiaus Pol Potas pasidavė valdžiai su 15 savo artimųjų. Klausyti Pol Poto atsisakė jo svainio vadovaujama didesnė ginkluotų raudonųjų kmerų dalis. Jau kalbama apie Pol Poto perdavimą tarptautiniam teismui, nes jo valdymo metu Kambodžijoje vyko masinės žmonių žudynės, buvo nužudyta apie du milijonus Kambodžijos gyventojų.

• Turkijoje, kariuomenės vadų spaudžiamas, iš pareigų pasitraukė premjeras

Erbakanas. Jis kaltinamas nukrypimu į religinių fundamentalistų pusę. Kariuomenės štabas patarė premjerui sudaryti naują vyriausybę, kuri neieškotų artimesnių ryšių su tokiomis valstybėmis kaip Libija ar Iranas, bet toliau žengtų draugiškumo su Vakarų pasauliu keliu. Vadovauti Turkijos vyriausybei laikinai pavesta premjero pavaduotojai, užsienio reikalų ministrei Tansu Ciller.

• Rusijos Duma 337 balsais (5 balsavo "prieš") priėmė naują Religijų įstatymą, kuriuo siekiama stabdyti įvairių naujų sektų plitimą. Šis įstatymas skirtingai vertina religijas. Tikinčiųjų organizacijos galės veikti, jei jos Rusijoje buvo registruotos ne mažiau kaip 15 metų. Religinės grupės, kurios nebuvo registruotos, neturės valstybės įstatymų apsaugos. Naujų sektų kūrėjai skundžiasi, kad buvusioje Sovietų Sąjungoje niekas jų neregistravo ir toks skirstymas į "organizacijas" ir "grupes" yra nedemokratiškas. Rusijos Duma šį įstatymą svarstė tik pusę valandos.

• Egipto diplomatai pri-

pažino, kad taikos derybos tarp Izraelio ir Palestinos, Egiptui tarpininkaujant, nedavė vaisių. Izraelio miestuose jauni palestiniečiai vėl pradėjo riaušes. Yra sužeistų ir užmuštų. Ypač neramu Hebrone. Trys arabai užmušti, nes jie pardavė žydams žemės plotus rytinėje Jeruzalėje. Izraelio spauda skelbia, kad Palestinos vadovas J. Arafatas slapta įsakęs vėl pradėti riaušes.

• Amerikoje gyvenęs pakistanietis Mir Aimal Kansi 1993 m. nušovė du slaptojo Centrinės Žvalgybos valdybos (CIA) darbuotojus ir pabėgo. Nuo tos dienos jis buvo ieškomas visame pasaulyje. Pagaliau birželio 15 d. CŽV (CIA) ir Federalinio Tyrimų biuro (FBI) valdininkai žmogūdį suėmė prie Pakistano ir Afganistano sienos. JAV vyriausybė buvo paskelbusi dviejų milijonų dolerių atlyginimą už Kansi areštą.

• Kanada perdavė JAV teisėsaugos tarnybai Saudo

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. — Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams — \$35.00, pusei metų — \$20.00, pirma klase — \$58• Oro paštu į užsienį metams — \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant — Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakatoriaus skiltis

SUSIRINKIMAI IR SUSITARIMAI

Kai rašau šias eilutes, į Vilnių jau renkasi lietuvių atstovai iš viso pasaulio. Taip atsitinka pirmą kartą mūsų tautos istorijoje. 1935 metais Pasaulio Lietuvių kongresas įvyko laikinojoje sostinėje — Kaune. Į Vilnių delegatų tada net nesiruošė įsileisti Lenkija, dabar kartais parodanti savo "paradinį" draugiškumą. Paradiniu jį vadinu todėl, kad iki tikrojo lygiateisiškumo ir kaimyniško supratimo dar labai toli. Faktų šiam teiginiui patvirtinti toli ieškoti nereikia. Kai Lietuva džiūgavo, išgirdusi apie puikią moterų krepšinio komandos pergalę, Lenkijos pasienio pareigūnai nepraleido pravažiuoti autobuso, kuriuo sportininkės turėjo grįžti. Pretekstas: autobuse nėra keleivių. Išgirdus tokią žinią, autobusą teko užsakyti Vengrijos sostinėje. Juk tada dar niekas nežinojo, kad G.Vagnorius čempionės parsiveš specialiu lėktuvu.

Telegramų agentūros nepranešė, ar pilotai į Budapeštą skrido, aplenkdami Lenkiją, ar jos pareigūnai lėktuve keleivių šį kartą nebeieškojo. Tačiau nė viena agentūra nebesipasidomėjo, kaip į šį "eilinį" atsitikimą pažiūrėjo Lietuvos valdžia. Nė viena agentūra nepranešė, kaip tokį įvykį įvertino Lietuvos Prezidentas (kuris ką tik lankėsi Lenkijoje), Seimas, tarpparlamentinės asamblėjos sumanytojai. Nejaugi ir lenkų kalbos mokėjimą neseniai demonstravusiems Lietuvos pareigūnams šis faktas pasirodė nereikšmingas?

Faktų yra ir daugiau. Visai neseniai buvo išniekintas paminklas Dariui ir Girėnui, pastatytas lakūnų žuvimo vietoje. Taip būdavo ir anksčiau, tačiau šį kartą visos raidės (net ir lenkiškos) buvo nuplėštos. Tas išpuolis matyt, buvo įvertintas kaip atsitiktinis nežinomų kaimo chuliganėlių paįsdykavimas.

Jau keli mėnesiai dirba komisija, nagrinėjanti, kaip turi būti rašomos lenkų — Lie-

tuvos piliečių — pavardės. Net pats Prezidentas su šios komisijos nariais kalbėjosi. Idomu, kokios vienašališkos nuolaidas šį kartą bus padarytos? Vienašališkos todėl, kad Lenkijoje nėra komisijos, kuri nagrinėtų, kaip rašyti lietuvių pavardes. Ne kartą lenkai su ironija aiškino, jog lietuvių Lenkijoje yra dešimt kartų mažiau, negu lenkų Lietuvoje. Nuo kada kiekybė lemia skirtingus tautų teisių įstatymus?

Neseniai kažkokia lenkų studentų grupė, apsilankiusi Lietuvoje, po visą pasaulį išplatino savo "išvadą" apie tai, kaip lietuviai lenkus persekioja. Apie paminklą vyskupui Antanui Baranauskui, apie ne kartą išniekintą Lietuvos konsulatą Seinuose, jie kukliai nutylėjo. O štai vos prieš kelias dienas Vilniaus rajono savivaldybės atstovai, nuvažiavę į Lenkiją, su savo viengenciais santykius kumščiais aiškinosi.

Visą laiką tik praeities skriaudas minėti — ne itin protinga. Tačiau kaimynų gyvenimas pirmiausia reikalauja abipusės pagarbos. Kaimyniškumas nesuderinamas su naujomis skriaudomis ir pažeminimais. Kol kas Lietuva iš to paradinio bendradarbiavimo "laimėjo" tik tiek, kad jos ir kitų Baltijos valstybių santykiai liko gerokai aptemdyti. Dabar valdininkai aiškinasi, kuris ką pasakė arba kurį iš jų "ne taip suprato". Tačiau bendro dokumento pasirašyti jau nebepavyko. Aiškėja ir kita išvada: Lietuvai su lenkišku traukiniu nei į NATO, tiek į Europos Sąjungą nepavyksta nuvažiuoti. O kai kam labai norėtųsi, kad Baltijos kelias liktų tik kažkokia miglota romantiškos praeities žymele.

Tegu dažniau susėda prie vieno stalo visos trys Baltijos seserys, Lenkija ir Ukraina, kaip tai neseniai jau buvo. Tačiau tegu nė viena iš jų nesijaučia esanti už kitas "teisesnė" ar apsukresnė.

Dažnai mes skundžiamės, kad svetimieji mūsų istoriją iškraipo. Tai tiesa! Bet manau, kad mes patys taip pat esame geri istorijos kraiptytojai. Nežinia kuriais sumetimais 1930 m. buvo nepaprastai iškeltas Vytauto amuo. Prieš jį aš nieko neturėčiau, bet jo šešėlyje dingo arba sumenko kiti Lietuvos valdovai, kurie yra ne mažiau minėtini. Tarp jų ypač iškeltini Mindaugas ir Gediminas. Norėdamas įrodyti, kad nesąmonių nerašau, norėčiau paklausti tų, kurie dar gerai prieškarinį Kauną atsimena, kur buvo Mindaugo gatvė ir Mindaugo paminklas? O vis tik tą vienintelį vainikuotą karalių nederėjo taip į nuošalį nustumti.

Mindaugas buvo Lietuvos valstybės vienytojas — įkūrėjas, jos krikštytojas ir Lietuvos bažnytinės provincijos steigėjas. Manysčiau, kad tarpvalstybiniuose santykiuose jis daugiau diplomatią, bet ne kardą vertino. Taip pat, gal būt geriems patarėjams padedant, buvo toliau numatantis. Rygos arkivyskupas, vykdydamas krikštą, nusižengė popiežiaus nurodymams. Iš Lietuvai paskirto

Juozas Žygas

LIEPOS 6-OJI — LIETUVOS VALSTYBĖS DIENA

vyskupo jis priėmė priesaiką, tuo Lietuvos dieceziją padarydamas sau pavaldžią. Mindaugas tris sykius laiškais kreipėsi į popiežių, kad tą priesaiką anuliuotų.

Mindaugas taip pat buvo pirmutinis, kuris tiesioginių santykių su Vakarais ieškojo. Po jo nužudymo praėjo apie 150 m., kol vėl Lietuva su Vakarais ir Roma pradėjo santykius užmegzti.

Mindaugo krikšto datos istorijos šaltiniai aiškiai nenurodo. Tai turėjo būti 1250-ieji arba vėliausiai 1251 m. pradžia, kadangi tais metais Mindaugas po krikšto kartu su ordino magistru pasiuntė į Romą pasiuntinius. Yra taip parašyta: "Tuo reikalu jis išsiuntė 1251 m. (todėl 1251-ieji metai ir laikomi Mindaugo krikšto metais) pas popiežių pasiuntinius." Popiežius Inocentas IV savo laiške Mindaugui rašė: "Kadangi nusižeminęs mus prašė per savo oficialius ir nepaprastus pasiuntinius..." Jis paėmė Mindaugą "Apaštalo sosto globon bei Šv. Petro nuosavybėn", tituluodamas jį "ypatinguoju Romos bažnyčios sūnumi". Dviejose bulėse popiežius rašė, jog su Mindaugu drauge krikštijosi "didelė daugybė pagonių". Inocentas IV suteikė Mindaugui karaliaus vardą ir teises.

Mindaugas buvo toli numatantis valdovas. Priimdamas krikščionybę, jis Lietuvos nepajungė nei Rygos arkivyskupui, nei Livonijos

ordinui. Mūsų istorijoje, kurią pirmutinis rašė Dlugošas (J.Dlugosz) norėdamas Mindaugą ir jo krikštą nuvertinti, įrodinėjama, kad po krikšto jis vėl į pagonybę atkrito. Siekdamas pakartotinį krikštą ir lenkų rolę iškelti, J.Dlugošas primelavo, kad pati karalienė Jadvyga Lietuvos krikšte dalyvavo ir dovanas apsikrikštijusiems dalino. Tačiau faktai rodo, kad Jadvyga į Lietuvą niekuomet kojos nebuvo įkėlus. Istorijos šaltiniai įvykius visai ne taip, kaip Dlugošas vaizduoja.

Pirmiausia, Dlugošas savo kronikas rašė praėjus jau 200 metų po Mindaugo nužudymo. Žymiai patikimiau yra tai, ką penkeriems metams po jo žūties praėjus rašė popiežius. 1268 popiežius Klemensas IV rašė Čekijos karaliui Otokarui II apie Mindaugą, kaip apie "šviesaus atminimo" (clare memorie M.) vyrą, kuris "gavęs krikštą, buvo Apaštalo Sosto vardu vainikuotas karaliumi, tačiau nuožmiai nužudytas piktos valios sūnų". Panašiai rašė ir J.Latkowski, lenkų istorikas. Jis įrodinėjo, jog "Mindaugas suvienijo Lietuvą 1226-36 metais ir ne tik neatsitraukė nuo krikščionybės, bet dėl jos buvo ir nužudytas (L.E. XIV psl. 210)".

Prieš kelis metus Lietuvoje buvo sudarytas valstybinių švenčių ir minėtų dienų sąrašas. Valstybinių švenčių sąraše yra ir Liepos 6-oji — Mindaugo vainikavimo diena.

Iš visur — apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

jis kalbėjo apie reikalą budėti ir nenusileisti Irano ir Irako vyriausybėms, kurios smarkiai ginkluojasi moderniomis raketomis, pirkdamos jas iš Kinijos. Iranas bando įbauginti Persų įlankos valstybes, sustabdyti prekybą, primesti savo fanatišką ideologiją, tačiau JAV pasirengusi ginti savo gyvybinius interesus, pasakė sekretorius William Cohen.

• Atstovų Rūmuose 12 kongresmenų pasiūlė priimti įstatymą, kuris sumažintų prekybos su Kuba apribojimus. Ypač pabrėžiama, kad reikėtų leisti parduoti Kubai vaistus ir maistą, nes dėl tokių apribojimų daugiausiai kenčia paprasti Kubos gyventojai.

• Kroatijos prezidentu jau trečiai kadencijai buvo

perrinktas Franjo Tuđmanas. Jam — 75 metai.

• Alžyro opozicija, nepatenkinta tuo, kad buvo išrinktas prezidentas Liamin Zeroual, po rinkimų jau nužudė 54 žmones. Tuo ji "įrodė", kad jis nesilaiko savo prieš rinkimus duoto pažado sustabdyti šalyje siaučiantį terorizmą.

• Izraelyje iš pareigų pasitraukė finansų ministras Dan Meridor, pasakęs, kad Netanjahu netinka būti premjeru. Sakoma, kad jam pritaria ir imigrantų iš Rusijos partijos vadas Natanas Šaranskis.

• Lenkijos spauda džiaugiasi, kad atrastas sąsiuvinys, kuris buvo dingęs kartu su 1993 pavogtu automobiliu. Sąsiuvinys pilnas poeto Adomo Mickevičiaus ranka rašytų sonetų.

DAINAVA ... AMERIKOJE

Dr. Jonas Jasaitis

(Pabaiga)

Žinoma, pabuvus 41-ojoje Studijų ir poilsio savaitėje vos vieną parą, negalima kalbėti apie visą jos turinį. Tačiau ir tai, ką teko išgirsti, liudija apie puikų pranešėjų pasirengimą ir labai dalykišką svarstymų toną.

Susirinkusiųjų dėmesį patraukė A. Raulinaičio pranešimas apie nesuprantamus neseniai dirbančios Lietuvos vyriausybės žingsnius. Gera noriška opozicinė nuotaika buvo aptarti gana keisti, švelniai tariant, kai kurių valdžios vyrų veiksmai. Kaip iš tikrųjų paaiškinti tokius Užsienio reikalų ministro A. Saudargo poelgius, kai tarsi prisidengiant diplomatiškumu, pasisakoma prieš kito vyriausybės nario teisėtą reikalavimą stiprinti valstybinės kalbos mokymą pietrytinėje Lietuvos dalyje, t.y. tame krašte, kurį dar visai neseniai "autonominkai" siekė visai atplėsti nuo Lietuvos? Dar labiau keista, kaip taip kalba žmogus, neseniai išrinktas Krikščionių demokratų partijos vadovu, lyg imdamas teisintis dėl absoliučiai teisėtų tos pačios partijos atstovo – akad. Zigmo Zinkevičiaus ketinimų. Kuo galima paaiškinti A. Saudargo bandymus, lankantis Lenkijoje su oficialia misija, "atsisakyti vertėjo"? Visiškai nesuprantama, kodėl šiam ministrui prireikė į dabartinį Seimą nebeišrinktų LDDP atstovų paslaugų. Ko tokie "patarėjai" gali pamokyti šią vyriausybę?

A. Raulinaitis minėjo gana daug sunkiai suderinamų su naujosios Vyriausybės išsipareigojimais ekonominių ir socialinių žingsnių. Tokia analizė turėtų atkreipti pačias aukščiausias pareigas vykdančių asmenų dėmesį. Būtų gana naudinga, jeigu užsienio lietuvių organizacijos panašius pranešimus ruošų reguliariai, pavyzdžiui, kas pusmetį. Tokią medžiagą "Dirvoje" mielai spausdintume.

Niekada negalėčiau pritarti tokiai, retkarčiais vis išslenkančiai nuomonei, esą, "tegu jie ten tvarkosi patys be mūsų kišimosi". Tai ne kišimasis, o bendri, itin svarbūs rūpesčiai.

Labai turiningas buvo ALT pirmininko prof. Jono Račkausko pranešimas apie Amerikos lietuvių archyvų būklę. Jaunimo centre įsikūręs Pasaulio Lietuvių archyvas jau užima 27 kambarius. Jame sukaupta medžiaga apie užsienio lietuvių organizacijas ir žymesnius išėivijos atstovus, politinę ir kultūrinę jų veiklą.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, atsirado galimybė praturtinti Lietuvos bibliotekas lituanistine ir kitų sričių moksline literatūra. Didžiulės siuntos iškeliavo į M. Mažvydo, Vilniaus senojo ir Pedagoginio universitetų bibliotekas. Praturtinta Medicinos biblioteka Vilniuje.

Tačiau lietuviškieji archyvai – neįkainojamas tautos turtas – prašyte prašo labai skubios pagalbos. Žinoma, labai gražu, kai išeivija remia Lietuvą, jos švietimą ir sveikatos apsaugą, visuomenines organizacijas ir pavienius asmenis. Bet negalima pateisinti to, kad kažkokiai keistai saviškai palikta visa tai, ką žymiausi išeivijos atstovai sukaupė per daugelį dešimtmečių. Archyvuose esantys turtai turi būti tiksliai suregistruoti ir įtraukti į specialius katalogus. Būtina pasirūpinti jų išsaugojimu ateities kartoms. Net pavienių specialistų (kataloguotojų, restauratorių ir pan.) iškvičimas ir jų išlaikymas labai daug kainuoja. Ir šiuo metu archyve dirba specialistai iš M. Mažvydo bibliotekos ir Vilniaus universiteto, tačiau jų pastangų tikrai nepakanka. Prof. J. Račkauskas prašė, kad JAV lietuvių fondai nebeatidėliodami paskirtų lėšų archyvų išlaikymui ir tvarkymui. Tolesnis delsimas yra labai pavojingas. Pavyzdžiui,

senieji spausdiniai labai trupa. Nepaskubėjus pagaminti jų mikrofilmų, šios vertybės bus pražudytos.

Didžiausią susidomėjimą sukėlė Lietuvos Švietimo ir mokslo ministro akad. Zigmo Zinkevičiaus pranešimai. Posėdžio pirmininkas, pristatydamas prof. Z. Zinkevičių, išvardijo kai kuriuos jo veiklos faktus. Profesorius jau išleido 20 mokslinių veikalų ir paskelbė apie 1000 mokslinių straipsnių. Neįkainojami profesoriaus nuopelnai, apibendrinant vienos iš seniausių gyvų pasaulio kalbų istorijos faktus. Žymiausias jo veikalas – šešiatomė "Lietuvių kalbos istorija" (netrukus ją papildys ir 7-asis tomas).

Tačiau neseniai profesorius teko palikti mokslininko stalą ir užsikrauti bene pačią sunkiausią našlą – vadovauti Lietuvos tautinės švietimo sistemos atkūrimui. Padėtis šioje srityje yra tokia apkeista ir sujaukta, o blogybės taip giliai įsišaknijusios, kad galima tik pritarti ministrui, kai jis sako, jog atkurti mokyklą tenka, tik palaipsniui tvarkant atskiras suirusios sistemos dalis. Šiandien Lietuvos mokykla yra nutautinta ir depilietizuota. Būtina atkurti švietimo mokyklos viziją, atkurti visuomenės patikėjimą švietimu ir įtraukti ją į neatidėliotinus darbus. Pačiais švelniausiais skaičiais, apie 30 tūkstančių mokyklinio amžiaus vaikų nelanko pamokų. Augantis nusikalstamumas įtraukia vis daugiau vaikų ir paauglių iš asocialių šeimų. Tarp jaunimo plinta girtuokliavimas ir narkotikų vartojimas. Didėja jaunimo abejingumas Lietuvos likimui.

Kiekvienas naujojo ministro žingsnis sukelia inirtinę pasipriešinimą. Juk net baigiamųjų egzaminų užduotys buvo tapusios "pelningu verslu". Ši pavasarį jos pirmą kartą nebeapsirodė "rinkoje". Noras sukompromituoti ministrą buvo toks didelis, kad iš apmaudo kažkas bandė skleisti gandus, esą ir naujosios egzaminų temos buvo platinamos per "Internet". Tačiau tai tebuvo tik "muilo burbulas".

Dar sunkiau, kai tenka įveikti priešinimąsi apsišaukėlių "reformatorių", bandžusių "įrodyti", kad švietimą, kaip ir sovietiniais laikais, gali tvarkyti bet kas, kad šiam darbui visai nereikia nei profesinio pasirengimo, nei praktinio darbo patirties. Pagalvis į ratus kiša ne tik LDDP, užsipuolusi naująją ministrą dėl jo siekių grą-

Lietuvos Švietimo ir mokslo ministras akad. Zigmas Zinkevičius ir "Dirvos" bendradarbis Juozas Žygas Zigmo Degučio nuotr.

žinti į mokyklą krikščioniškąsias nuostatas. Ne padėti, o trukdyti ministrui bando ir atsakingas pareigas užimantys Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto nariai.

Švietimo sistema negali būti tvarkoma eklektiškai, prisirinkus vadinamųjų "naujovių" iš įvairių valstybių ir bandant jas mechanškai perkelti. Kol kas jokio tautinio švietimo nėra. Juk daugelyje mokyklų tematyti tik tokia permaina, kad vietoje "pjautuvo ir kūjo" klasėse kabo Vytis. Dabar tenka iš pagrindų pertvarkyti ugdymo turinį, parengti naujus vadovėlius, pakeisti mokytojų paruošimo ir jų kvalifikacijos nuolatinio tobulinimo sistemą. Labai didelį dėmesį tenka skirti lituanistiniam ugdymui. Akad. Z. Zinkevičius sakė, kad šiaandien lietuvių kalba – sunkus ligonis, kuriam reikia skubios pagalbos ir nuolatinės apsaugos.

Įdomus, prisodrintas gerai parinktais statistiniais duomenimis buvo Jono Ka-

valiūno pranešimas apie išeivijos lietuviškąjį švietimą. Jame buvo pateikta labai išsami lietuvių jaunimo ugdymo užsienyje apžvalga, pradedant faktais apie lietuvių gimnazijas Vokietijoje ir baigiant lituanistinių mokyklų veikla mūsų dienomis. Pranešėjas su šia medžiaga pradžioje supažindinti ir "Dirvos" skaitytojus.

Teko "Dainavos" stovykloje pasisakyti ir šių eilučių autoriui. Kalbėjau apie užsienio lietuvių spaudos darbą ir ateitį, apie tuos principus, kurių laikomės, leisdami "Dirvą". Paminėjau tikrus ir tariamus išeivijos leidinių skirtumus, neneigdamas to, kad įvairovė – naudinga ir reikalinga, tačiau negalima pamiršti, kad "tautos jėga – vienybėje".

Apsilankymas "Dainavoje" paliko širdyje tokią išpuodį, lyg visi, ten susirinkę, būtų numalšinę troškulį, atsigerdami iš labai skaidraus šaltinio.

RINKIMŲ Į JAV LB XV-AJĄ TARYBĄ REZULTATAI

Bostono apygarda

Balsavo 476, išrinkti 5 nariai: Dainius GLODAS, Česlovas MICKŪNAS, Dainava NAVICKIENĖ, Irena VEITINĖ, Liuda ŽIAUGRIENĖ.

Connecticut apygarda

Balsavo 315, išrinkti 4 nariai: Linas BALSYS, Jonas KAROSAS, Vaiva VĖBRAITĖ-GUST, Jonas ZDANYS. Kandidatai: Laima KAROSIENĖ, Jaunutis NASVYTIS, Vytautas TREČIOKAS.

Floridos apygarda

Balsavo 473, išrinkti 6 nariai: Algis AUGŪNAS, Algimantas GARSYS, dr. Remigijus GAŠKA, dr. Aldona GAŠKIENĖ, Zenonas PETKUS, Pranas ZUNDĖ.

Kandidatai: Dalia AUGŪNIENĖ, Birutė KOŽICIENĖ, Laima SAVAITIENĖ, Birutė PREIKŠTIENĖ.

Michigan pygarda

Balsavo 513, išrinkti 6 nariai: Vytautas KAMANTAS, Gražina KAMANTIENĖ, Vytautas PETRULIS, Algis RUGIENIUS, Janina UDRINIENĖ, Jonas URBONAS.

New York apygarda

Balsavo 335, išrinkti 4 nariai: dr. Jonas BILĖNAS, Ramutė ČESNAVIČIENĖ, Laima ŠILEIKYTĖ-HOOD, Raimundas ŠLIŽYS.

Kandidatai: Kęstutis BILERIS, Kęstutis MIKLAS.

Ohio apygarda

Balsavo 387, išrinkti 5 nariai: Juozas ARDYS, dr. Vytautas BIELIAUSKAS, dr. Algimantas ČEPULIS, Irena GEDRIENĖ, Dalia PUŠKORIENĖ.

Kandidatė – Rasa ŠILKAITIENĖ.

(Nukelta į 5 psl.)

"Dainavos" stovykloje (iš kairės): p. Ardienė, J. Budrienė, p. Čepulienė, dr. A.L. Čepulis, L. Rugienienė, J. Ardys J. Jasaičio nuotr.

RINKIMŲ Į JAV LB XV -ĄJĄ TARYBĄ REZULTATAI

(Atkelta iš 4 psl.)

Pietryčių apygarda

Pirmasis (Pietryčių) rajonas

Balsavo 428, išrinkti 6 nariai: Antanas DUNZILA, Teresė GEČIENĖ, Vytas MACIŪNAS, Donatas SKUČAS, Kristina R. VOLERTIENĖ, Aušra M. ZERR.

Kandidatai: Julija DANTIENĖ, Rimantas A. STIRBYS, Ramūnas KONDRITAS, Audronė PAKŠTIENĖ, Gailius DRAUGELIS.

Antrasis (New Jersey) rajonas

Balsavo 228, išrinkti 3 nariai: Vladas AUDĖNAS, Rimantas BITĖNAS, Julius VĖBLAITIS.

Kandidatė – Rasa JUŠKIENĖ.

Vakarų apygarda

Balsavo 500, išrinkti 6 nariai: Ina BERTULYTĖ-BRAY, dr. Zigmąs BRINKIS, Violeta GEDGAUDIENĖ, Angelė K. NELSIENĖ, Antanas POLIKAITIS, Vytautas VIDUGIRIS.

Vidurio Vakarų apygarda

Pirmasis rajonas

Balsavo 890, išrinkti 8 nariai: Jūratė BUDRIENĖ, Salomėja DAULIENĖ, Birutė JASAITIENĖ, Kazimieras LAUKAITIS, Juozas POLIKAITIS, Leonidas RAGAS, Liudas SLENYS, Birutė VINDAŠIENĖ.

Antrasis rajonas

Balsavo 180, išrinkti 2 nariai: Vytautas ŠIMKUS,

Birutė VILUTIENĖ.

Trečiasis rajonas

Balsavo 194, išrinkti 3 nariai: Regina NARUŠIENĖ, Rėda PLIŪRIENĖ-ARDYTĖ, Rimas SUŽIEDELIS.

Kandidatai: Rima BINDER-KAŠUBAITĖ, Vilija MALAKAUSKIENĖ.

Ketvirtas rajonas

Balsavo 155, išrinkti 2 nariai: Algimantas ANTANĖLIS, Aušrelė SAKALAITĖ.

Kandidatė – Danguolė CHRISTOPHERSON.

JAV Lietuvių Bendruomenės XV-osios Tarybos pirmoji sesija įvyks rugsėjo 27-28 dienomis Philadelphia, Double Tree viešbutyje.

KONGRESMENAS S. LaTOURETTE REMS H.C.R. 10

Birželio 16 d. Cleveland, OH Baltiečių komiteto delegacija lankėsi JAV kongresmeno Steven LaTourette (R-Ohio, 19) įstaigoje Painsville, Ohio. Šio lankymosi tikslas – aptarti Baltijos valstybių saugumo rūpesčius ir jų galimybę įstojimo į NATO klausimus. Susitikime su kongresmenu dalyvavo komiteto nariai: Lietuvos Garbės konsulė Ingrida Bublienė, komiteto ir ALT Cleveland skyriaus pirmininkas Algimantas Pautienis, vicepirmininkas Maris Mantienis (latvių atstovas), vicepirmininkas Andreas Traks (estų atstovas) ir Ohio rezervų brigados generolas Vilmaris Kukainis bei komiteto kviestieji svečiai: JAV LB Cleveland apylinkės kopirmininkai – dr. Viktoras Stankus ir Ada Stungienė bei 10-osios Latvių dainų šventės pirmininkė Silvija Rutenberg.

Algis Pautienis

Konsulė I. Bublienė padėjo kongresmeniui už priėmimą ir pristatė delegacijos narius. Paaiškinti pagrindinį apsilankymo tikslą buvo pavesta šių eilučių autoriui. Nurodžiau, kad Baltijos valstybės turi būti priimtoms į Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją, siekiant užtikrinti jų saugumą, išsaugoti taiką ir pastovumą Vidurio bei Rytų Europoje. Tokių mūsų nusistatymų lemia šios aplinkybės:

1. Rusijos Federacija, kuri paveldėjo buvusios Sovietų Sąjungos valstybinį aparatą ir tarptautinius įsipareigojimus, jų nesilaiko ir savo grobuoniškų tikslų neatsako.

Potsdamo konferencija Karaliaučiaus sritį tik laikinai pavedė administruoti Sovietų Sąjungai. Tačiau Rusija ten laiko stambią karinę bazę, motyvuodama esą tai

reikalinga jos saugumui. Ji net naudoja Lietuvos teritoriją Karaliaučiaus srities aprūpinimui bei kariniams pervežimams.

Dabartinės Lietuvos sienas nustatė ją okupavusi Sovietų Sąjunga, kuri atplėšė rytinę Lietuvos dalį ir priskyrė ją dabartiniam Rusijos satelitui Gudijai (Belarus), nors tai prieštarauja Lietuvos ir Sovietų Sąjungos taikos sutarčiai.

Rusija laiko savo stambias karines pajėgas Latvijos ir Estijos pasienyje.

Ne kartą Rusijos valdžia skelbė pareiškimus ir naudojo įvairias spaudimo priemones, kad Baltijos valstybės pasiliktu jos įtakoje ir nesuaretu su Vakarais. Aukšti Rusijos pareigūnai ne kartą grąsino okupuoti Baltijos kraštus. Rusija vis dar kišasi į jų vidaus reikalus.

2. NATO išplėtimas, įtraukiant visas to norinčias

Europos valstybes, bus naudingas JAV, nežiūrint, kad tai pareikalaus didesnių išlaidų. Į tokias išlaidas reikia žiūrėti kaip į apdraudą, kuri garantuoja pastovumą ir taiką Europoje, pašalina karinio konflikto galimybes. Tai būtų investavimas į ateitį, panašiai kaip prezidento R. Reagan "Strateginė gynybos iniciatyva". Jos dėka Sovietų Sąjunga nepajėgė konkuruoti su JAV apsiginklavimu. Tai paspartino jos subyrėjimą. Tokiu būdu buvo išvengta galimo karinio konflikto ir JAV kariams neberekėjo kovoti ir žūti kare. (Kongresmeniui patiko šis palyginimas ir jis patarė delegacijos nariams padirbėti ir išaiškinti demokratams, kurie vis dar nepakanamai įvertina prezidento R. Reagan'o sumanų sprendimą.)

3. Dabartinis JAV Vyriausybės siūlomas NATO išplėtimo planas, priimant tik Čekiją, Lenkiją ir Vengriją, Baltijos valstybės palieka kažkokioje "pilkoje zonoje" tarp išplėsto NATO ir Rusijos, kuri labai nori išlaikyti Baltijos valstybes savo įtakoje. Tai gali padidinti Rusijos apetitą ir spaudimą Baltijos šalims bei bandymą jas vėl okupuoti.

Baltijos valstybės reikia stipresnių garantijų, o ne tik pareiškimų, kad durys yra atviros priėmimui į NATO kada nors ateityje. Pageidautina sudaryti sutartis tarp JAV ir Baltijos valstybių, nurodancias, kad JAV garantuoja pastarųjų saugumą bei nepriklausomybę. Kadangi tokius reikalus tvarko JAV Vyriausybė, Senatui pritariant, iš JAV Atstovų rūmų prašome aiškaus pasisakymo šiuo klausimu, priimant House Concurrent Resolution 10, kurioje rekomenduojama, kad Baltijos Valstybės būtų pakviestos įsijungti į NATO artimoje ateityje.

Kongresmenas pažadėjo remti šią rezoliuciją ir padirbėti, kad ji būtų priimta. Aš įteikiau kongresmeniui Jungtinio Baltiečių komiteto paruoštą visų JAV kongreso rezoliucijų bei įstatymų, liečiančių Baltijos valstybes, projektų santrauką ir kopijas 4 straipsnių iš "New York Times", "Washington Post" bei "Chicago Tribune", remiančius Baltijos valstybių įsijungimą į NATO.

Pranešimą papildė kiti delegacijos nariai, pateikdami naujų minčių. Maris Mantienis paminėjo, kad Rusija reiškia pretenzijas į kelias Latvijos ir Estijos teritorijas, motyvuodama, esą jos turi priklausyti Rusijai. Ji daro didelį ekonominį spaudimą Baltijos valstybėms.

Dr. Stankus pristatė Lietuvos pasiruošimo NATO narystei santrauką, pažymėdamas, kad jau daug kas atlikta pagal NATO reikalavimus. Generolas V. Kukainis pateikė Baltijos valstybių karinio pasiruošimo apžvalgą, pažymėdamas, kad pasiekta didelė pažanga. Andreas Traks pristatė gegužės 21 d. JAV Ambasadoriaus Estijai Lawrence Taylor pasakytos kalbos ištraukas, kurioje išreikštas susirūpinimas dėl Baltijos valstybių saugumo.

Nors Rusijos pavojus pačioms JAV yra gana mažas, tačiau jis yra didelis ir labai realus Baltijos valstybėms. Jis net palygino galimą agresijos pavojų su įvykiais Čekėnijoje.

Pokalbis truko apie 45 minutes. Kongresmenas LaTourette atydziai išlausė delegacijos pageidavimus, pažadėjo išsamiau išnagrinėti pateiktus dokumentus ir paremti HCR 10. Jis taip pat paminėjo, kad neseniai jį aplankė slovėnų delegacija tuo pačiu – priėmimo į NATO klausimu. Tačiau jų padėtis yra truputį skirtinga.

NAUJI "DIRVOS" PRENUMERATORIAI:

1. Anna M. Byla	Pittston, PA
2. R ir B. Kronai	Clarendon Hills, IL
3. Algimantas Zolubas	Vilnius, Lietuva
4. Stefania Gladkauskas	Detroit, MI
5. Leo Venckus	Fennville, MI
6. Dr. Jonas Šalna	Portage, WI
7. Jonas Renkus	Santa Ana, CA
8. Teresa Demchuk	S. Golfport, FL
9. Lee Stacy	St. Petersburg, FL
10. Vytautas Galinis	Ellicott City, MD
11. Jennifer Kotilaine	Cambridge, MA

Sveikiname naujuosius skaitytojus. Iki susitikimo, švenčiant "Dirvos" 100-ąsias metines!

"DIRVAI" AUKOJO:

M.Žemaitis MD, Leonia NJ..	40	A.Venckūnas, S Monica CA	15
J.Smulskis, Lima, OH.....	25	J.Lipas, Oceanside CA.....	5
E.Eitas, East Wareham, MA.	20	Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame	
L.Barmus, Chicago, IL.....	20		
R.Petrauskienė Clarks S.PA.	15		

Iš kairės: Ada Stungienė, Andreas Traks, Algimantas Pautienis, kongr. Steven LaTourette, Maris Mantienis, dr. Viktoras Stankus, gen. Vilmaris Kukainis, Silvija Rutenberg, Ingrida Bublienė

Kongr. pad. Durdle nuotr.

Trumpa švenčių istorija

DVIDEŠIMT PENKOJI BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

Baltimorės lietuvių gyvenime šie festivaliai pasidarė lyg ir tradicinė metinė šventė. Dar 1973 metais Baltimorės miesto meras William D. Schaefer, susikvietęs įvairių tautybių atstovus, pasiūlė jiems ruošti etnines šventes ir pažadėjo visokeriopą miesto pagalbą. Keturių tautybių – lietuvių, lenkų, italų ir graikų – bendruomenės jau pirmaisiais metais ryžosi išbandyti jėgas, parodydami savo kultūrinės programos ir tautinius maisto patiekalus. Į savanoriškai susikūrusį komitetą įėjo Kęstutis Česonis su žmona Kristina, Algis Grintalis ir jo žmona Cathy bei Elena Okienė.

Pirmojo Lietuvių festivalio rengėjai turėjo \$227.43 išlaidų, kurias padengė iš organizacijų ir pavienių asmenų aukų. Organizacijos gavo \$4.500 pajamų.

Šio festivalio sėkmė paskatino: ėmė dalyvauti vis daugiau organizacijų, išaugo ir dalyvaujančiųjų pelnas. Festivaliai tapo pagrindiniu organizacijų veiklos pajamų šaltiniu. Per pirmuosius 22 metus, kada buvo reikalaujama pranešti apie gautas pa-

jamas, kad galėtume proporcingai imti tam tikra nuošimtį išlaidų padengimui, pajamos pasiekė virš pusės milijono dolerių. Išlaidos taip pat pakilo iki maždaug \$3.000 per metus.

Pirmieji festivaliai vykdavo Hopkins arba Charles aikštėse, atvirame ore, o miestui pastačius Festival Hall, buvo persikelta į pastogę, kurioje įrengtas oro vėsinimas. Tačiau po aštuonerių metų miesto planai pasikeitė ir Festival Hall buvo nugriauta. Paskutiniuosius trejus metus rengdami šias šventes, išsikėlėme į užmiestį – Baltimore County, Catonsville, kur mus savo salėje priglaudė Maryland National Guard.

Ruošimasis festivaliams prasideda nuo sausio-vasario mėnesio. Sudarinėjamos sutartys, rūpinamasi gauti įvairius vietinės administracijos nustatytus leidimus. Ruošiamasi kultūriniais pasirodymams: tautiniams šokiams, muzikai, dainoms ir kitioms pramogoms. Bandoma pasikviesti meno grupes iš kitų miestų. Sudarinėjami

Jonas Kardokas

tautinių valgių gaminimo planai. Jie paskirstomi įvairioms organizacijoms ir pavieniams asmenims taip, kad vienodų patiekalų negamintų keletas grupių. Sekretorė rūpinasi svečių kvietimu ir festivalio reklamomis per spaudą, TV ir radiją. Nuo geros reklamos priklauso ir festivalio sėkmė. Nedidelių tautinių bendrijų atstovams yra gana nelengva patekti į TV ir didesnę spaudą.

Šių metų festivalis – jubiliejinis

Po supažindinimo, kaip rengiamos tokios šventės, pereinu ir prie šių metų jubiliejinio – 25-ojo festivalio. Komitetą, kuriam vadovavo Regina Laskauskaitė – Sajauskienė, sudarė 12 asmenų. Visi jie dirbo darniai, su pasišventimu. Reikia paminėti ir gana darbščią, apsukrią reklamų sekretorę Joan Smith, kurios motina buvo lietuvė.

Oficialioji festivalio pradžia pagal tradiciją įvyko

sekmadienį. Amerikos karo veteranų lietuvių posto nariai įnešė vėliavas. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, prasidėjo svečių pristatymai ir sveikinimai. Dalyvavo keletas vietinės valdžios ir valstijos atstovų iš kurių paminėtinas visuomet dalyvaujantis Kongreso atstovas Ben Cardin, kurio seneliai į Ameriką atvyko iš Lietuvos. Taip pat dalyvavo ir Lietuvos ambasadorius Alfonsas Eidintas su šeima. Pirmą kartą iš Cleveland, OH atvyko "Vilties" draugijos – "Dirvos" laikraščio leidėjos – pirmininkas Algirdas Matulionis bei vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus.

Po oficialių sveikinimų buvo pristatyti trys komiteto nariai, kurie dalyvavo komiteto darbuose per visus 25 metus: Kęstas Česonis, Algis Grintalis ir Elena Okienė. Jie buvo apdovanoti lietuviško stiklo vazomis. Pasirymėjimo ženklas įteiktas ir Lietuvių radio valandėlės vedėjui Kęstučiui Laskauskui, kuris be pertraukos dirba jau 44 metus, supažindindamas Baltimorės apylinkių lietuvių su svarbiausiais įvykiais ir populiariausiais kultūrinėmis veiklomis. Jis daug prisidėjo prie festivalių rengimo ir jų reklamų.

Kultūriniuose renginiuose dalyvavo Pittsburgh'o lietuvių tautinių šokių grupė "Neris". Pasirodė dvi vietinės šokėjų grupės – suaugusiųjų "Malūnas" ir Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos grupė. Gintaras Dambra savo programą sudarė iš įvairių lietuviškų ir amerikietiško melodijų bei dainų, kurių žodžiai – lietuviški, tačiau melodija – "amerikoniška". Jono Lekavičiaus orkestras grojo šokių muziką ir lietuvių tautinių dainų melodijas. Šis orkestras groja ir Lietuvių namuose penktadieniais, vakarienės metu.

Festvalyje veikė įvairios parodos. Ypač paminėtini vietinių tautodailininkų medžio drožiniai, kryžiai, gintariniai paveikslai, Kalėdų eg-lutės papuošalai, gintaro ir aukso deriniai auskaruose ir grandinėlose. Iš Lietuvos buvo atvežtos įvairios medžio skulptūros bei molio dirbiniai. Buvo rodomi velykiniai margučiai.

Festivalio svečiai galėjo susipažinti su Henriko Gaidžio privačiu Lietuvos ginkluotės rinkiniu, apimančiu nuo 14-ojo šimtmečio iki mūsų dienų. Rinkinyje matėme medalius ir kitus karinius pasižymėjimo ženklus, senovinius pinigus, lengvuosius ginklus, durtuvus ir kardus, kareivių šarvų ir daug kitų karinių eksponatų. H. Gaidis yra trečiosios kartos lietuvis. Nors jis ir nekalba lietuviškai, bet jau daug kartų lankėsi Lietuvoje, norėdamas papildyti savo gausų rinkinį. Nesigailėdamas nei laiko, nei pinigų, jis su šia paroda yra aplankęs didesnius Amerikos miestus.

Dar viena festivalio naujiena – iš Lietuvos atvežtos įvairaus dydžio ir formos dekoratyvinio stiklo vazos bei kiti dirbiniai.

Kitame salės gale buvo susitelkę įvairūs kulinarijos meno šedevrai. Čia ir "cepelinai" (lietuviškieji didžkukuliai), balandėliai, Baltimorės lietuvių pagamintos dešros su kopūstais, bulvinės dešros (vėdarai), vyniotiniai su mėsa, bulviniai blynai. O jau pyragų ir tortų neįmanoma nė išvardinti.

Taip pat pirmą kartą festivalyje turėjome lietuviško "Utenos" alaus, kuris labai patraukė mėgėjus ir greit "išgaravo". Vietinis lietuviškas krupnikas visuomet buvo ir yra populiarius Baltimorėje. Dar troškulių buvo galima numalšinti amerikietišku alumi, "cola", arbata, kava, sriuba ir t.t.

Abi festivalio dienos (Nukelta į 7 psl.)

Baltimorės lietuvių tautinių šokių grupė "Malūnas" dvi dienas linksmino 25-ojo metinio Lietuvių festivalio svečius

Šventės organizatoriai. Pirmoje eilėje (iš kairės): Marija Patlabaitė, Regina Sajauskienė, Elena Okienė, Joan Smith ir Algis Grintalis. Už jų: Jonas Mockevičius, Jonas Kardokas ir Jaunutis Burbulis. Trūksta Kęstučio Česonio

Kęstučio Laskausko nuotr.

"Dirvos" stalias Baltimorės lietuvių festivalyje. Iš kairės: "Vilties" draugijos pirmininkas Algirdas Matulionis, "Dirvos" bendradarbė Raimonda Mikatavagė, "Vilties" draugijos vicepirmininkas dr. V. Stankus. L. Burbulio nuotr.

DVIDEŠIMT PENKTOJI BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

(Atkelta iš 6 psl.)

buvo gražios. Todėl ir lankytojų prisirinko pilna salė. O į ją netilpusieji susibūrė palapinėje prie gaivinančio alučio. Lankytojai buvo labai patenkinti: neteko išgirsti jokių nusiskundimų. Girdėjosi tik pagyrimo žodžiai šokėjams, maisto gamintojams, kultūrinių renginių ir tautos meno parodėlių rengėjams. Festivalyje atpažinome lankytojus net iš 10 valstijų. Todėl baigiu su garsiu "Valio!" festivalio rengimo komitetui.

Šventės rengėjai (iš kairės): B. Brazauskas, Ona Laskauskaitė-Beares, Regina Sajauskienė. Dr. V. Stankaus nuotr.

IŠ ST. PETERSBURGO PADANGĖS

Stacy Lee

Jau daug laiko prabėgo nuo Motinos Dienos šventės Lietuvių klubo salėje, tačiau atgarsiai vis dar nenuityla. Tą sekmadienį viskas buvo gražu: pagerinti pietūs, baltos staltiesės ant stalų su gyvų gėlių puokštėmis, D. Adomaitienės sukurta dekoracijos scenoje, primenančios lietuvišką darželį...

Klubo pirmininkas A. Karnius pagarbiai pakvietė kalbėti visiems gerai pažįstamą LB veikėją Aureliją L. Robertson. Ji nuoširdžiai sveikino visas salėje esančias motinas, linkėdama joms laimės ir džiaugsmo, geros sveikatos, ilgo amželio ir Dievo palaimos. Po gražaus palinkėjimo sekė N. Dimienės išpūdinga paskaita, verčianti susikaupti, pamąstyti ir pažvelgti į save, į savo motinų nelengvą žemiškąjį gyvenimą. Jos dukra Rūtelė, išreikšdama meilę mamytei, padėkdamavo B. Brazdžionio eilėrašį "Motinai".

Visi su nekantrumu laukė naujos, neseniai susikūrusios tautinių šokių grupės "Žiogelis" pasirodymo. Va-

dovė Aurelija L. Robertson trumpai apibūdino programėlės turinį. O kai scenoje sužibo šviesos, nušvito gėlių darželis ir prasidėjo šokis.

Grupėje daugumą sudarė graži Alberto ir Lexis Ross šeimynėlė. Apie ją norisi plačiau pakalbėti, nes Albertas su savo akordeonu niekuomet neatsisako prisijungti prie lietuviškų susibūrimų. Iš motinos paveldėta meilė Nemuno kraštui neleisdžia jam užmiršti, kad jo šaknų dalis yra ten, "kur upės teka linksmi tarp girių ūžiančių"... Ir savo vaikus A. Ross augina, prisilaidydamas lietuviškų papročių bei tradicijų. Tai vis jo mielos motinos, p. Aurelijos – Laimutės nuopelnas.

O salė, pagauta patriotinės nuotaikos, nuoširdžiai plojo jauniems šokėjams už "Šustą", "Kalvelį", "Vėdarą" ir "Žiogelį". Tai buvo be galo gražus ir jaudinantis reginys, nes mūsų tautai šiais sudėtingais laikais yra labai svarbu glausti prie savęs visus, kieno gyslomis teka bent dalelytė lietuviško kraujo.

Netgi patys mažiausieji, užsikrėtę šventišku džiaugsmu, išdrįso išeiti į sceną ir sušokti "Du gaideliai", fortepijonu akomponuojant A. Lukienę. Gal būt ne vienas iš jų, laikui bėgant, atsistos ant išpūdingų scenų, bet tegul ši lietuviška aplinka taps jų kūrybos, jų gyvenimo pradžia.

Rudeniop, kuomet sodai Lietuvoje links nuo vaisių, o ražienose braidys išskirsti besiruošiantys gandrai, pas mus, St. Peterburge, atgims "Žiogelio" repeticijos. Jis į savo šokio sukūrį vėl kvies visus jaunuosius lietuviukus, visus tuos, kieno šaknys glūdi tolumoje protėvių žemelėje.

Džiugu, kad "Žiogelis" nežada apsiriboti tik Lietuvių klubo sale. Jis ruošiasi išeiti į amerikietišką St. Peterburgo visuomenę ir ten reklamuoti tautinio šokio meną, nes apie mus čia labai mažai nežinoma. Tad palinkėkime miellam "Žiogeliui" ir jo gerbiamai vadovei Aurelijai L. Robertson sėkmės prasinguose užmojuose.

Tautinių šokių grupė "Žiogelis". Pirmoje eilėje (iš kairės): Monika Ambrukaitytė, Julius Lukas, Albertas Ross, Aleksa Bobelytė, Laimutė Bobelytė ir James Ross. Antroje eilėje: Wendy Ross, Betsy Ross, Richard Ross, Jean Ross, Rūta Dimaitė, Jurga Ambrukaitienė (mama), Asta Lukienė (akomponiatorė), Livija Bobelienė (mama), Aurelija L. Robertson (grupės vadovė), Joseph Ross ir David Ross

Naujakurių rūpesčiai ANGLŲ KALBOS SVARBA

Raimonda Mikatavage

"Naujakuriui reikia tik vieno dalyko Amerikoje – išmokti anglų kalbą. Aišku, kad jam reikia valgyti ir kur nors nakvoti, bet be anglų kalbos jis nepalies "The American Dream". Taip man pasakė Leonidas Šraibmanas, jaunas vyrukas iš Ukrainos. Jis atvyko į Baltimore, giminačių iškvietas. Jis parodė, kad gerai valdo anglų kalbą, supranta kompiuterius ir lengvai gavo gerą darbą. Leonidas tęsia savo mokymąsi ir laukia JAV pilietybės.

Jei norėsite gauti pilietybę, jums reikės susikalbėti angliškai. Jums reikės parodyti, kad išmokote skaityti ir rašyti. Laikysite JAV istorijos egzaminą apie. Imigrantai, kurie "minimaliai" mokosi anglų kalbos, "minimaliai" pasieks ir geresnį gyvenimą Amerikoje. Tyrimai, atlikti tarp emigrantų iš Azijos, įrodė, kad tie, kurie moka anglų kalbą, uždirba trigubai daugiau atlyginimo už tuos, kurie šios kalbos nemoka. Apie tai rašoma "Reader's Digest", 1996. Iš kur žmogus beatvyktų, rezultatas – toks pat.

Kartais naujakuriai nori išmokti tik tiek, kad galėtų egzistuoti, tik "truputį". Jie užsispyrę ir sako, kad neplanuoja pasilikti Amerikoje visą gyvenimą, kad jiems svarbiau dabar tik dirbti.

Tai kas, kad neplanuojate pasilikti visą gyvenimą? Argi jums anglų kalba nepavers, kai grįšite namo? Kodėl neišmokti populiariausią pasaulio kalbą?

Lengviausiai ir teisingiausiai išmokti anglų kalbą galite per English as a Second Language (ESL) pamokas. ESL pamokas lengvai rasite bet kuriame Amerikos mieste. Pasiteiraukite patys arba paprašykite, kad draugai jums padėtų ir greitai susirasite anglų kalbos kursus. "Community college" tikriausia yra netoli nuo jūsų namų. Arba net protingiau būtų pirma paskambinti į valstijos "Board of Education Department" (švietimo skyrių) ir paklausti, kur galima rasti ne-

mokamas anglų kalbos pamokas. Kai mano pusbroliis atvyko iš Vilniaus, jis penkis mėnesius mokėsi veltui, kaip sakoma, "už dyką".

Paskambinus į Board of Education Department, jums turbūt duos "Literacy Department" informacijos telefono numerį. Paskambinkite. Radę mokyklą, stropiai lankytelė pamokas. Kiekvieną rytą pasirinkite naują žodį iš žodynėlio, klausykitės anglų kalbos iš garsajuosčių ir vaizdajuosčių, kartokite tai, ką išklausėte. Jūs pastebėsite, kad pradėsite sapnuoti angliškai, galvoti angliškai, ir neužilgo plepėsite "kaip bobutė".

SVEIKINAME
RAIMONDA
MIKATAVAGE!

Neseniai "Dirvos" nuolatinė autorė Raimonda Mikatavage gavo šį laišką iš Maryland valstijos, kurioje ji gyvena, gubernatoriaus įstai-

Dear Ms. Mikatavage,
I am pleased to inform you that you have been selected to receive a Governor's citation to be presented at 1:00 p.m. on Friday, June 20, 1997, in a special Maryland Citizenship Awards ceremony at the War Memorial Plaza in Baltimore. Your name was submitted for the award by Pat Hatch and Kinza Schuyler of FIRN.

I realize that this news comes to you on very short notice, but the selection process was difficult. You will be joined by several other outstanding new Americans in receiving recognition at the brief ceremony. We trust that you will be able to come, and that you will enjoy the Baltimore International Festival, of which the ceremony will be a small part.

Sincerely

Frank Bien
Director Maryland Office
for New Americans

A. † A.

MARCELEI KAZLAUSKIENEI

mirus, jos dukras – ALGIMĄ DAUTARTIENĘ ir ALBĄ PETUKAUSKIENĘ bei jų šeimas gilaus liūdesio valandoje širdingiausiai užjaučiame ir drauge liūdime

Daina, Arvydas ir Valė Barauskai

Glendale CA

RUOŠIAMĖS LIETUVOS VYČIŲ SUAŽIAVIMUI

Regina Juškaitė

Lietuvos Vyčių 84-sis metinis suvažiavimas – seimas, kaip jau buvo pranešta, rugpjūčio 7-10 d. vyks Holiday Inn viešbutyje, 2800 Presidential Drive, Fairborn, Ohio. Seimą globos Dayton 96-ta kuopa.

Prieš prasidedant suvažiavimui, rugpjūčio 6 d., trečiadienį, pageidaujantiems numatyta ekskursija po Dayton miesto žymiausias vietas. Vakariene – garsiam Amber Rose European restorane. Ekskursijos kaina – \$40 vienam asmeniui, įskaitant transporto išlaidas.

Rugpjūčio 7 d., ketvirtadienį, pradedant suvažiavimą, Mišios bus aukojamos Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Dayton. Vakare vyks susipažinimo vakaras su užkandžiais Lietuvių klube.

Rugpjūčio 8 d., aptarius einamuosius reikalus, numatytas kultūros vakaras Dayton aviacijos muziejuje.

Rugpjūčio 9 d. – seimo užbaigimas ir banketas. Banketo metu numatyta pagerbti

žymią Vyčių organizacijos narę Bertha Stoskus. Keli jaunieji vyčiai bus apdovanojami stipendijoms.

Rugpjūčio 10 d., sekmadienį, – bendri priešpiečiai viešbutyje ir seimo pabaigos Mišios bus aukojamos Šv. Kryžiaus bažnyčioje.

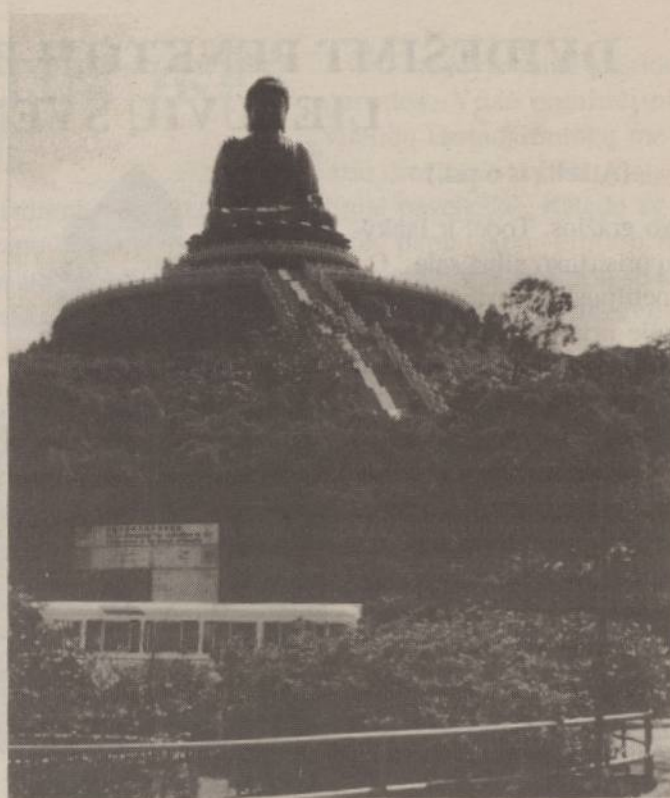
Suvažiavimo dalyvių registraciją tvarko Lauretta Pant, 3247 Ravenwood Dr., Fairborn, Ohio 45324-2227; tel. (937) 878-8589. Dalyvavimo išlaidos: suaugusiems (1 asmeniui) \$120, jaunimui iki 18 metų amžiaus – \$60. Į šią kainą įeina susipažinimo vakaras Lietuvių klube, kultūros vakaras Aviacijos muziejaus salėje, banketas (šeštadienį) ir priešpiečiai (sekmadienį) bei transporto (autobusu) išlaidos.

GARBĖS NARĖ

Bertha Stoskus gimė Providence, Rhode Island. Ji yra veikli Vyčių organizacijos narė nuo 1941 m., aktyviai dalyvavusi įvairiuose ko-

mitetuose, 103-oje kuopoje ir savo parapijoje. Ji priklausė parapijos chorams, motinų gildijai (Mother's guild), dalyvavo komitetuose, kurie ruošė parapijos 50-ties ir 75 metų šventes. Berta Stoskus dalyvavo Šv. Kazimiero komitete, ruošiant Lietuvos 600 metų krikščionybės minėjimą 1986 m. Bertha atstovavo lietuvių Providence miesto Heritage Committee ir padėjo įvykdyti, kad Čiurlionio ansamblis pasirodytų Providence mieste. Ji dalyvavo komitete, kuris įkūrė "Lithuanian Resource Collection" Providence kolegijos bibliotekoje ir Providence Public Library, minint Vilniaus universiteto įkūrimo jubiliejų.

Bertha aktyviai dalyvauja Lietuvos Vyčių veikloje Naujosios Anglijos rajone. Nuo 1991 m. yra rajono vyčių pirmininkė. Džiaugiamės jos ilgamete veikla, didžiųjų jos pasiekimais. Ji tikrai verta Lietuvos Vyčių Garbės narės vardo ir mūsų visų pagarbos.

Budos statula Lantau saloje – aukščiausia Azijoje
H.Staso nuotr.

propagandos tikslais? Tai projektas su trimis pramoginiiais parkais, panašiais į Amerikos Disney Land. Prieš 18 metų toje vietoje ūkininkai dar dirbo žemę ir ganė savo galvijus. Dabar čia stovi modernus miestas su 3 mln. gyventojų. Į dangų iškilę 30-40 aukštų pastatai, viešbučiai, bankai, gyvenamieji namai ir t.t. Šis miestas Kinijoje sudaro specialią zoną, kuri sukurta pagal kapitalistinę sistemą. Ir įdomu tai, kad ne kiekvienas kinietis gali ten apsigyventi. Mieste leidžiama įsikurti tik jaunimui: vidutinis įsikuriančiųjų amžius – 25 metai.

Tačiau pasaulis šandien labiau domisi Hongkongu ir spelioja, kas įvyks, kai ši britų kolonija pereis į komunistinės Kinijos rankas. Viešint Hongkonge, neteko pastebėti, kad gyventojai tikėtusi kažkokių ypatingų perversmų. Dalis vietinių gyventojų net laukia tos valandos, kada šis žemės sklypas sugriš tautai, kuriai jis priklauso. Patriotinis jausmas čia gana

gyvas. Labai nežymi dalis turtingųjų jau prieš keletą metų išvyko į Kanadą ir kitas demokratines šalis. Kita dalis turtingųjų turi namus įvairiose valstybėse ir užsienio pasų kišenėje. Reikia nepamiršti, kad Hongkonge yra galybė milijonierių ir net 20 milijardierių. Jie beveik visi yra kiniečiai. Didelę jų dalį sudaro pabėgusieji nuo Mao režimo. Tačiau visi gyventojai trokšta, kad Kinija, perėmusi valdymą, nesugriautų to, ką jie per ilgus metus demokratinėje sistemoje yra pasiekę. Ypač tuo rūpinasi jų demokratinės partijos lyderis Martin Lee, kuris ieško užtarimo Amerikoje ir kitose demokratinėse valstybėse.

Dabar įdomu, kaip ši sala tapo pasaulinio kapitalo ir prekybos centru?

Kai Britanijos laivai pasiekė Kinijos krantus, ši sala buvo tik prieglauda piratams ir keliems skurde gyvenantiems kiniečiams.

(Bus daugiau)

HONGKONGAS ISTORIJOS SŪKURIUOSE

Henrikas Stasas

Jei kas leidosi lėktuvu į Hongkongo oro uostą, tikriausia pastebėjo, koks gyvas laivų judėjimas Viktorijos uoste ir salą supančiuose vandenyse. Buvo galima pastebėti ir britų ginkluotus pakrančių apsaugos laivus, kurie išsididžiai, kaip tikri šeiminkai, raižė vandens paviršių. Tačiau ši apsauga žinojo, kad jų dienos – jau suskaitytos ir 1997 m. birželio 31 d. lygiai 12:00 valandą nakties pakrančių patruliavimą perims Kinijos laivai. Buvusi britų karūnos valda po 156 metų grįžta į Kinijos rankas.

Nors teritoriniu atžvilgiu Hongkongo sala su Kowloon pusiasaliu, Naujomis teritorijomis ir daugiau kaip 200 salų sudaro tik 413 kv. mylių, tačiau ekonominiu atžvilgiu ši kolonija Azijos žemyne vaidina nepaprastai svarbų vaidmenį.

Iš Hongkongui priklausančių salų svarbiausia yra Lantau, kuri taip pat įeina į jo ekonominę zoną. Tai svarbi turizmo vieta su keletu įžymybių – garsioju Po Lin budistų vienuolynu ir aukščiausia visoje Azijoje Budos stovykla. Be to, ten statomas labai didelis ir modernus Ček Lap Kok Hongkongo oro uostas su dirbtine sala. Šio projekto kaina viršija 4 milijardus (amer. "billion") dolerių. Dabartinis Hongkongo

oro uostas visiškai nebegali patenkinti šio svarbaus pasaulinio prekybos centro reikalavimų.

Dabartinėje Hongkongo kolonijoje jau gyvena virš 6 mln. gyventojų, tarp kurių – tik 450,000 užsieniečių. Savo istorijos pradžioje Hongkongas buvo vadinamas kvepiančiu uostu. Nežinia, kuo jis tada kvepėjo, tačiau dabar aišku, kad jis "kvepia" tik pinigais.

gais.

Kai kas galvoja, kad Kinijos valdžia, perėmusi Hongkongą, gali sugriauti ir jo ekonominį gyvenimą, ne tik dėl "keršto kapitalistams", o tiesiog dėl savo nesugebėjimo dirbti toje sistemoje. Tad gal dėl to Kinija prie pat Hongkongo sienos ir pastatė naują miestą Šenzhen, kad galėtų išmėginti kapitalistinės sistemos veikimą praktikoje? O gal tai buvo padaryta tik

*Lietuvių Kultūrinis Darželis Draugija
maloniai kviečia Jus į*

VASAROS POBŪVI

Gwin Estate, 12407 Lake Shore Blvd. (Bratenaki), šeštadienį, liepos 19, 5:00 - 10:00 v. v.

Programa išpildys: **FIORI MUSICALI**
Sopranas - Coeli Ingold Lute - Michele Temple

Kokteliai ir užkandžiai

Auka: \$25 asmeniui

GARBĖS SARGYBA

Vladas Vijeikis

Neapsirikite. Tai ne Napoleono gvardijos karys. Tai Lietuvos prezidento garbės sargyba. Šis puošnus devyniolikto šimtmečio kariautojas dabar saugo Brazausko garbę. Tiek, kiek jos likę. Jis taip pat saugo naujus puošnius prezidento rūmus. Tam ir patranką atsivežė. Naujųjų rūmų puošnumas atitinka aukštą prezidento savigarbą.

Kad bent gaidžio plunksną būtų įsisėgęs į kepurę. Būtų kažkas lietuviško.

Antanas Smetona garbės sargybos neturėjo. Buvo pakankamai garbingas.

Prisimenu, kad komunistų partija piktinosi ir uoliai reklamavo, kaip Antanas Smetona labai prabangiai gyveno. O ką dabar jie sako, kada jų partijos generalinis sekretorius įsitaisė karališkai? Prezidentas turi ir savo asmeninę vėliavą. Joje pavaizduotas grifinas ir vienas ragis arklys. Tai begėdiškas vogimas iš anglų heraldikos.

Man atrodo, kad Napoleono karys ir vėliava kažką simbolizuoja. Ar tik kompartijos generalinis sekretorius nesižvalgo į imperatoriaus karūną. Juk Napoleonas po revoliucijos užsidėjo imperatoriaus vainiką.

Ir ko reikės stebėtis? Jeigu komunistas iš po nakties virsta demokratu, kodėl iš demokrato negali virsti imperatorium. Jau dabar matosi ženklai. Į užsienio apsilankymus vežasi savo dukterį. Pratina būsimai valdžiai. Ir visa tai – iš vargano Lietuvos išdo. Padengimui pardavinėjama viskas, ką užsieniečiai nori pirkti.

Dabar Brazausko garbę saugo kariai su kardais. Man atrodo kad reikia ne tik kardų, bet ir kulkosvaidžių, tankų, lėktuvų.

• • •

Išgirdau retą džiaugsmingą žinią iš Lietuvos. Kalbama, kad teatro festivalis, vadinamas "Life" kitais metais nebebus organizuojamas. Reikėtų lyg ir gailėtis, kad teatrinė kūryba sustos. Bet šiuo atveju reikia tik džiaugtis. Pirmiausia tas festivalis buvo komercinis padaras. Tuo tikslu ir stengėsi pateikti pornografinius veikalus. Pagaliau atrodo, kad žmonėms nusibodo ir jie suprato tų festivalių tikrąją prasmę. Tai nebuvo teatrinis menas, bet žemiausių jausmų apraiškos, padengtos teatro vardu. Šiuo atveju nereikia gailėtis dėl šio "kultūrinio" veiksmo mirties, bet džiaugtis, kad žiūrovai pagaliau suprato, kur juos ta "Life" organizacija veda. Ta mirtis kelia džiaugsmą: prasišvarina Lietuvos teatrinę padangę.

• • •

Televizija – mūsų amžiaus išradimas. Mūsų tėvai nei matė, nei girdėjo, o mes kasdien žiūrime. Kai kas ją giria, kai kas keikia. Kartais ir aš įsijungiu į keikiančių eiles ir norėčiau paleisti batą į televizijos dėžę. Susilaikau ekonominiais sumetimais: reikės pirkti kitą. Kaip gali apsieiti be televizijos? Šiaip ar ne taip mano pažiūrą iš pamatų pakeitė vienas svarbus įvykis: patekau į televiziją. Pasirodymas truko vieną sekundę, o gal dvi. Mano draugai sako, kad televizijos ekrane užtrukau vieną ir tris ketvirtadalius sekundės. Priešai suskaičiuoja tik vieną sekundę. Na, kaip ten bebūtų, o televizijoje pasirodžiau. Ir tai pakeitė mano pilką gyvenimą. Supratau, kodėl Jessi Jackson taip uoliai ieško progų pasirodyti televizijoje. Vos tik televizijos akis žvilgterti, Jessi jau ten. Tai lyg koks kokainas ar kitas draudžiamas svaigalas. Visiems patarčiau vengti pasirodymo televizijoje. Tai labai pakeičia įprastinę gyvenimo eigą. Noras pasirodyti toks didelis, kad užgožia visus kitus gerus norus. Gerokai įkyrėjau savo draugams, klausdamas:

– Ar matei mane televizijoje?

Niekas nenori užgauti mano televizinių jausmų.

– Taip, taip. Žmonai sakau: "Žiūrėk, Vladas!" O ta nespėjo pakelti galvos. Mat saugojo tuo laiku, kad kugelis neprisiviltų. Labai gerą kugelį mano žmonelė kepa.

– Tie lietuvių televizijos operatoriai labai neigudę. Nežino, kur aparatą prilaikyti.

Taigi, buvau televizijoje.

SPORTO ŽINIOS JAUNUČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Zigmo Degučio nuotraukoje Cleveland "Žaibo" jaunieji krepšininkai žaidynių atidarymo išskilmėse
Zigmo Degučio nuotr.

Edvardas Šulaitis

Jau seniai Čikagoje nematėme tiek daug jaunų lietuvių krepšininkų, kiek jų buvo atvykę į Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybes gegužės 17-18 dienomis. Čia susirinko net 36 komandos – iš viso apie 300 jaunimo ne tik iš viet-

nių, bet ir iš Toronto, Hamiltono, New York'o, Philadelphia, Cleveland'o ir Detroito. Dalyvavo mergaitės ir berniukai nuo 6 iki 16 metų, įvairiose amžiaus klasėse. Buvo rungtyniaujama trijose mokyklose (Palos Hills, Lemont, LaGrange Park), net septyniose aikštelėse.

Pirmosios dienos rytą įvyko iškilmingas jaunųjų krepšininkų paradas ir žaidynių atidarymas, kuriame kalbėjo ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto atstovas Amerikoje Valdas Adamkus. Invokaciją sukalbėjo kun. Antanas Saulaitis, o Illinois gubernatoriaus Jim Edgar

proklamaciją perskaitė jo įstaigos darbuotoja Maysoon Deeb. Sportininkų vardu priesaiką davė Justinas Riškus.

Daugiausia pirmųjų vietų laimėjo rengėjų – ASK "Lituanicos" komandos. Beje, "Lituanicai" čia atstovavo net 80 žaidėjų, kurie žaidė devyniose komandose. Pirmenybių rengimo komitete irgi buvo "Lituanicos" nariai. Rengimo komitetui vadovavo pirmininkai – dr. Donatas Siliūnas ir Algis Tamošiūnas. Jie su savo talkininkais pareigas atliko gana gerai.

(Bus daugiau)

BAKALAUŘĖ KRISTINA MATAITĖ

Kristina Mataitė – advokato Vyto ir Ritos Matų dukterė – 1997 birželio 13 dieną baigė Ohio Valstybinį universitetą, įgydama tikslųjų mokslų bakalauro laipsnį gamtos turtų srityje. Rudenį ji tęs studijas Cleveland'o Valstybiniame universitete, siekdama magistro laipsnio gamtos apsaugos ir aplinkos srityje.

Nuo mažens Kristina dalyvavo lietuviškoje ir Dievo Motinos parapijos veikloje. Ji lankė šv. Kazimiero liutuanistinę mokyklą, priklausė ir priklauso ateitininkų organizacijai, šoko "Grandinėlėje", buvo Čiurlionio ansamblio kanklininkė. Dievo Motinos parapijoje savo pirmuosius veiklos žingsnius pradėjo dar visai mažutė, dalyvaudama procesijose, o vėliau išaugo į vadovės Vaikų mišios.

Kristinos pasiekimais moksle džiaugiasi jos tėveliai ir brolis Kristupas. Bet jais

džiaugtis galime ir mes visi, nes turime dar vieną jauną profesionalę lietuvaite, kuri į savo gyvenimą pajėgė įjungti ir lietuviškąsias vertybes. Džiugu taip pat, kad Kristina toliau studijuos Cleveland'e ir todėl galės artimiau su mu-

mis bendrauti. O studentai ateitininkai susilaukia pas juos sugrįžtančios aktyvios narės.

Kristinai linkime kuo geriausios sėkmės!

Nijolė Kersnauskaitė

Bakalaurė Kristina Mataitė

VASAROS KONCERTAI

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais Cleveland simfoninis orkestras organizuoja koncertus gamtoje – Blossom Music Center, 1145 W. Steele Corners Rd., Cuyahoga Falls, OH. Geriausios vietos yra paviljone (po stogu), kur bilietai kainuoja pagal nuotolį nuo scenos \$30 – \$16. Pigesnės vietos yra pievoje \$15-\$13. Bilietai parduodami Blossom centre nuo 1 iki 5 val. p.p. penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Mieste juos galima nusipirkti Severance Hall kasoje nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. nuo pirmadienio iki penktadienio. Telefonu bilietai galima užsisakyti Ticketmaster įstaigoje – 216/241-5555 (Cleveland) arba 330/945-9400 (Akron). Mokama kredito kortele (su priedu už patarnavimą). Papigintus bilietai gali pirkti seno-

liai ir studentai (su liudijimu) \$14 už paviljono bilietą arba \$12 – pievoje. Tokius bilietai galima įsigyti, tik asmeniškai perkant Severance Hall arba Blossom centro kasoje.

Sekmadieniais galima nuvažiuoti autobusu į Blossom koncertus. Autobuso bilietai parduodami iš anksto Blossom arba Severance kasoje. Kelionė ten ir atgal kainuoja \$14. Autobusai išvažiuoja 5:30 val. p.p. iš La Place prekybos centro aikštės (2101 Richmond Rd. Beechwood, OH – Cedar ir Richmond Rds. kampas). Prie La Place galite nemokamai palikti savo automobilį.

Paskambinę telefonu 216/231-1111 galite gauti 1997 m. Blossom Festivalio spalvotą brošiūrą, kurioje rasite žinias apie visus vasaros sezono koncertus. Čia spaus-

tiname sutrumpintą Blossom koncertų sąrašą:

Liepos 3-5 d. Blossom's Old Fashioned Band Concerts – Senoviniai orkestro koncertai JAV Nepriklausomybės sukakties savaitgalį su Čaikovskio "1812" uvertiūra. Pradžią – 8 val. vakaro. Po

koncertų – fejerverkai.

Liepos 6 d. 7:30 v.v. Bethoveno koncertas smuikui.

Liepos 11 d. 8:30 v.v. L. Slatkin diriguojant, Cleveland orkestras atliks Mozart, Peter Schickele, Haidno ir Respighi kūrinius.

Liepos 12 d. 8:30 v.v. A Touch of France: Auber, Faure, Ravel, Pierné ir Bizet kūriniai.

Liepos 13 d. 7:30 v.v. Family Favorites – Šeimų pamėgtieji: Rosini, Gillis, Dukas, Leroy ir Britten kūriniai. (Bus daugiau)

Tragiškojo birželio minėjimas Cleveland, OH. Pirmoje eilėje – dvasiškiai, aukoję ekumenines Mišias (iš kairės): latvių seminaristas P.Barbins, Dievo Motinos parapijos kleb. G. Kijauskas, estų klebonas iš Toronto K.Kimmel, latvių evangelikų liuteronų parapijos kleb. L.Grendze ir šv.Jurgio parapijos klebonas J.Bacevičius. Antroje eilėje – vėliavininkai: Baltiečių komiteto – H.Gzibovskis, Lietuvos – A.Pautienis, Latvijos – V.Zemesarajs, Estijos – A.Traks ir JAV – V. Kukainis

Janis Ladusans nuotr.

"DIRVOS" - "VILTIES"

GEGUŽINĖ

įvyks
sekmadienį, rugpjūčio 10 dieną

Vinco ir Liudos Apanių
sodyboje
8028 Mullberry Road
Chesterland, Ohio

Pradžią 1:00 valandą

Šilti pietūs, bufeto užkandžiai, gėrimai,
loterija, dainos

Pelnas skiriamas
"DIRVAI"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service
481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS & ASSOCIATES

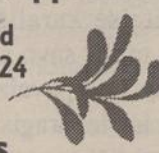

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%

Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI

Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE

Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

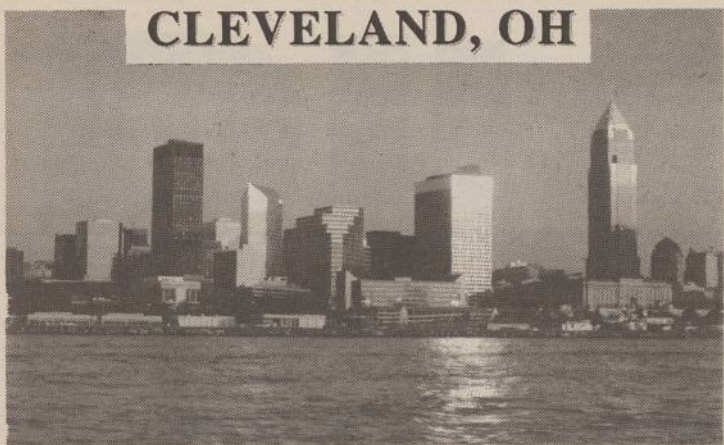
ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. – 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. – 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. – 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

RENGINIŲ KALENDORIUS

- LIEPOS 6 d. 12:00 val. – Pensininkų gegužinė Lietuvių namų viršutinėje salėje
- LIEPOS 19 d. 5:00 v.v. – Lietuvių kultūrinių darželių vakaronė Gwinn Estate
- LIEPOS 20 d. 11:30 ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šv. Jurgio parapijos sodyboje
- RUGPJŪČIO 10 d., sekmadienį, – "DIRVOS" ir "VILTIES" draugijos gegužinė Liudos ir Vinco Apanių sodyboje. Pradžią – 1:00 val. p.p.
- RUGPJŪČIO 17 d., sekmadienį, 12-tą val. p.p., LKVS-gos "Ramovė" Cleveland skyrius ir LŠS-gos Išeivijoje "Žalgirio" šaulių kuopos gegužinė prie ežero, Beachland parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland, OH
- RUGSĖJO 21 d., "Židinio" vyresnių skaučių renginys
- SPALIO 4 d. Cleveland, OH Baltiečių komitetas rengia baltiečių draugystės vakarą Lietuvių namuose
- SPALIO 18 d. – Dievo Motinos parapijos salėje įvyks koncertas dienraščiai "Draugas" paremti. Ruošia JAV LB Cleveland, OH apylinkės valdyba. Dalyvaus solistai Aušra Cicėnaitė (sopranas) ir Vaidas Vyšniauskas (tenoras) bei akomponiatorė Eugenija Kuprytė
- SPALIO 18–19 d. – nemokami skiepai nuo gripo. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba
- SPALIO 25 d. "Dainavos" stovyklos 40 metų sukakties koncertas
- LAPKRIČIO 15-16 d.d. – Dievo Motinos parapijos salėje įvyks pirmosios lietuviškos knygos – Martyno Mažvydo "Kate-

kizmo" sukakties minėjimas. Šventę ruošia JAV LB Cleveland, OH apylinkės valdyba

- LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis
- LAPKRIČIO 22 d., šeštadienį, Lietuvių namuose Lietuvių Karių Veteranų sąjungos "Ramovė" Cleveland, OH skyriaus valdybos nariai rengia Lietuvos Kariuomenės dienos minėjimą
- GRUODŽIO 20, 21 d. – šv. Jurgio parapijos Kalėdinių kepinų pardavimas

PENSININKŲ GEGUŽINĖ

Šis gražus renginys įvyks liepos 6 d., sekmadienį, 12:00 val. Lietuvių namuose, Cleveland, OH. Bus įdomi programa: joje žada dalyvauti "magikas". Laukiame visų!

Jonas Kazlauskas

"LIETUVOS AIDAS"

Vilniuje leidžiamas patriotinės minties dienraštis, geriausiai informuoja apie Lietuvą. Prenumerata oro paštu metams – \$130 pusei metų – \$70 JAV.

Prenumeratą priima: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. (630) 986-1613

VERTA APLANKYTI

Liepos 1 – rugsėjo 1 d. Star Trek Science – Žvaigždžių kelio mokslas. Cleveland Great Lakes Science Center, paežeryje. Tel. 216/694-2000.

Liepos mėnesį, antra-dieniais – nemokami koncertai paežeryje. Geneva-on-the Lake, Township Park 7:30 val. vakaro. Tel. 1-800-862-9948.

Liepos 4-6 d. Ohio Arts & Crafts Festival – Dailės ir rankdarbių festivalis. 150 statulų, senovės karių stovykla, dūdelių ir bugnų orkestras. County Fairgrounds, Berea, OH. Tel. 216/243-0090.

Liepos 5, 11-12 d. "My Fair Lady" – Lyrinė opera Cleveland Institute of Music salėje. Tel. 216/231-2910.

Liepos 11-12 d. Ohio Ballet Encore – Ohio baleto pakartojimai. Courthouse Square, Warren, OH. Tel. 330/399-1212.

Liepos 11-13 d. Medic Drug Cleveland Grand Prix Race – Automobilų lenktynės. Burke Lakefront Airport, Cleveland. Tel. 216/781-3500.

Liepos 18-20 d. Octoberfest in July – Alaus festivalis. Immaculate Conception Church, Willoughby, OH. Tel. 216/942-1603.

Liepos 18-26 d. Kiwanis Rummage Sale – labdaros mugė. Pepper Pike School, 32000 Chagrin Blvd. (Rt. 422) Pepper Pike, OH.

SAKALAI NEPASIDUODA!

Prieš kelias savaites "Dirvoje" skaitėme apie sakalų, apsigyvenusius stoties bokšto palangėje, nesėkmę. Tą pačią savaitę "The Plain Dealer" dienraštis atspausdino sakalų nuotrauką prie lizdo su keturiais naujais kiaušiniiais. Zenith ir Szell esą jau atsigavo po nesėkmės ir šiemet bando antrą kartą išperėti sakaliukus. Anot gamtininkų spėjimo, keturi pūkuoti sakaliukai turėjo išvysti pasaulį birželio pabaigoje.

Sakalus nuolatos stebi savanoris gamtininkas Scott Wright. Jis nuo pernai rankiniu radaru dažnai tikrina sakalų skridimo greitį. Vidutiniškai jie skrenda 160-200 mylių per valandą greičiu. Tačiau kartą jis sekė Szell 40 aukštų smigimą paskui bandantį pabėgti karvelį ir jo radaras užregistravo 261 mylios greitį. Tai būtų greičiausias pasaulyje bet kokio gyvūno skridimas. Ger.J.

Psychological Health Center and Alcoholism Treatment Program, Inc.

6315 Pearl Road, Suite 101
Parma Heights, Ohio 44130

Telefonas: (216) 845-9061

Faksas: (216) 8454-9062

Dr. Gintautas Z. Sabataitis Psichologas
Priimame "Medicare" ir kitus sveikatos apdraudimus

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT

639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU

LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT

(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

KVIEČIAME Į X-ĄJĄ LATVIŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĘ!

10-oji Latvių dainų ir šokių šventė rengiama Cleveland, OH liepos 25-27 dienomis. Apie 1000 atlikėjų iš Jungtinių Valstijų, Kanados ir Latvijos, o taip pat lietuvių ir estų tautinių šokių grupės dalyvaus numatytuose gausiuose šventės renginiuose.

[vairiatautei publikai siūlome šiuos renginius:

liepos 25 d., penktadienį:

INFORMACINIAI PUSRYČIAI (anglų kalba)

7:30 ryto, įėjimas – \$10, Sheraton City Center

NAUJŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ PRISTATYMAS

4:00 val. p.p., įėjimas – \$10, Waetjen Auditorium, CSU

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

7:00 val. vakaro, įėjimas – \$15, Waetjen Auditorium, CSU

ŠOKIŲ KELIONĖ "GOODTIME-III" LAIVU

9:00 val. vakaro, bilieto kaina – \$20, 9-oji prieplauka, North Coast Harbor

liepos 26 d., šeštadienį:

LATVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ KOSTIUMŲ DEMONSTRAVIMAS

10:00 val. ryto, įėjimas – \$15, Sheraton City Center

DIDYSIS TAUTINIŲ ŠOKIŲ SPEKTAKLIS

3:00 val. p.p., bilietų kainos – \$20 ir \$15, Public Auditorium

KAMERINĖS MUZIKOS KONCERTAS

7:00 val. vakaro, įėjimas – \$20, Waetjen Auditorium, CSU

DIDIEJI POKYLIAI

9:00 val. vakaro, \$25, Public Auditorium ir Sheraton

liepos 27 d., sekmadienį:

BAIGIAMASIS ŠVENTĖS (CHORINĖS MUZIKOS) KONCERTAS

2:45 val. p.p. bilietų kainos – \$25 ir \$20, Public Auditorium

Dailės ir tautinio meno paroda veiks visas tris dienas Cleveland "Sheraton City Center" viešbučio 6-ajame aukšte. Dailės dirbinių ir amatų mugė bus atidaryta šio viešbučio 7-ajame aukšte. Speciali paroda "Pasaulyje pripažinti latvių menininkai" veiks "Marriott" viešbučio 2-ajame aukšte.

Visų šių parodų lankymas – nemokamas. Specialiai parengtą leidinį galima įsigyti prie įėjimo.

Bilietus į visus šventės renginius bus galima įsigyti prie Informacijos stalo. Dailės ir tautinio meno parodoje nuo liepos 24 d., ketvirtadienio, 1:00 val. p.p.

Visi renginiai vyks vėsinamose patalpose.

Parситеiravimo telefonas (anglų ir latvių kalbomis): (216) 845-0463

Šventės organizacinis komitetas nuoširdžiai kviečia visus lietuvius dalyvauti šioje reikšmingoje baltiškosios kultūros šventėje

DIRVA

Startec Skelbia:
Sutaupysite
skambindami
į tolimus
kraštus!

79¢

už minutę

kalbant su

Lietuva

24 val į dieną,
7 dienas per savaitę

Tie kraštai taip
toli, kaip toli
jūsų telefonas!

FREEDOM PLAN	
Australija	42¢
Kanada	19¢
Vokietija	34¢
Anglija	29¢
JAV	as low as 13¢

*Nėra specialių mokesčių
Nėra suvaržymų
Nereikia pakeisti "Long Distance Company"*

1-800-483-5420

Pirmd. - penkt. 9v.r. - 8 v.v.,
šešt. - sekmd. 9 v.r. - 5 v.v. EST

STARTEC
The Star of Long Distance Savings